

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
XX. évf. 161. sz. 1943. július 20. kedd

Előfizetési ár: havonta 3.80 Ft, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Rómát angol-amerikai repülők bombázták

„Róma is éppen olyan nyugalommal és férfias kitartással válaszol az ellenségnek, mint ahogy a többi olasz városok tették” — írja a Giornale d' Italia — Zürichi jelentés szerint brit csapatok Catania elővárosában harcolnak — Ujabb német-olasz erősítések következtében az ellenállás megszilárdult

A Roosevel-Churchill kapitulációs üzenet visszhangja az európai sajtóban
A kubáni hídfőtől az Ilmen-tóig kiszélesedett keleti arcvonal kettős csatája eddig nem ismert méreteket kezd ölteni — Az NTI katonai tudósítója a szovjet nyári offenzívájáról

Újabb és újabb erők bevetése jellemzi a szicíliai hadszíntér eseményeit. Montgomery főhadiszállása jelentette, hogy a Catania körüli felvonult német-olasz védő csapatok újabb erősítéseket kaptak a elhárító erejük fokozódó mértékben erősödik. A 8. brit hadsereg jelentős ellenerővel áll szemközt. Az angolszások egyre újabb utánpótlás csapatokat tesznek partra. Hár hajókból igen sok áldozatul esik a német-olasz repülőgépek és tengeralattjárók működésének.

HULLÁMZÓ CSATA

Folyik a szakadatlan erősítések közepe Catania előtt és a városról délre elterülő síkságon. Új harcok súlypont kezdődött — jelenti Berlin — és most ezen a súlyponton folyik a nagy küzdelem Cataniaért, lényegében azonban ennél jóval többért: a messinai szoros fölötti uralomért. A tengelycsapatoknak — amint azt az amerikai főhadiszállás közleménye is kiemeli — kiváló védelmi lehetőségeket nyújt az a három folyó is, amely Catania-tól délre ömlik a tengerbe. Az a hatalmas roham, melyet a három folyó torkolata felé vezettek délre nyugat felé, nem vezetett eredményre. Az angolszások nehéz harci gépei elakadtak a folyók deltájának mocsaras sűppedékében. A tengeri erők, az angolszás flotta nehéz egységeivel lötték Catania védőműveit, az a tevékenység azonban kárbavesztett, mert a szárazföldi erők nem tudták végrehajtani kitűzött feladatukat.

AZ OLASZ FLOTTA

A cataniai vizeken jelentős sikert ért el az inváziós csapatok utánpótlását szállító hajók egy részének elsüllyesztésével. Szinte egyidejűleg ezzel a hadászati cselekménnyel Scorza fasiszta főtitkár beszédében megemlékezett az olasz tengeri erőkről, rámutatva arra, hogy az olasz hajóhad két hét óta tartotta az uralmat a Földközi-tengeren a világ leghatalmasabb hajóhadával szemben. Tíz hónap óta — mondotta Scorza — Anglia, melyhez az USA és Franciaország erői csatlakoztak, kezdeményezést ragadott magához a Földközi-tengeren. Ma kénytelenek vagyunk védeni magunkat. Ne legyenünk kétségbeesettek. Ez a vallás, intézmények, a kenyér háborúja, Olaszország védi a maga katonikus hitét, védi hagyományait az angol-amerikai merkantilizmus-

sal szemben, amely gazdaságilag tönkreteszni akarja tenni és kihalásáig területté süllyeszteni.

A tengeri hegemónia nem vakmerőség és elszántság kérdése — állapítja meg —, hanem egyszerű matematikai probléma. Tonnák számának és hajógyűjék tűzerjének összeadásából adódik és pontosan megállapítható a fölény, vagy alárendeltség. Amint Anglia abba a helyzetbe került, hogy legújabb típusú csatahajóiból kettőt vagy hármat a Földközi-tengerre küldhet, Amerika nagyobb flottaegységeiből néhányat nélkülözni tudott és ezeket az inváziós harcok támogatására rendelte, a mediterrán vizeken szaporítani tudták a repülőgépanyahajókat, a cirkálókat és kisebb gyors egységeket, természetes, hogy az egyensúlyi helyzet az angolszások javára változott a Gibraltártól Alexandriáig húzódó vizeken. Az összpontosított angolszás flotta ellen Itália haditengerészeti egységei nem vehették volna fel a siker reményével a harcot Szicília előtt. Ez egyszerű számítási kérdés volt s minthogy az olasz flottától a tengelyhatalmak hadvezetése még bizonyára komoly feladatok megoldását várja, a sokak által várt nagy tengeri ütközet elmaradt. Az olasz hajók azonban támaszpontjaikon készen állnak és Cunningham flottájának állandó gondja ez a készenlét az olaszok esetleges, váratlan rajtaütésének kivédésére.

A szicíliai hadjárat sok tekintetben utánpótlás kérdése. Ezért érdemelnek különös figyelmet a tengeri és légi térben elért eredmények.

A NÉMET SAJTÓ

A szicíliai harcokkal foglalkozva rámutat arra, hogy Szicília végeredményben csak előtér Európának és hangsúlyozzák, hogy milyen súlyos erőfeszítéseket kell tenniük az angolszás szövetségeseknek az emberanyag, a hajótér és hadianyag utánpótlása tekintetében.

A német lapok foglalkoznak még Churchill és Roosevelt közös üzenetével, melyben az olasz népet megadásra szólították fel. Dr Schmidt német külügyi sajtófőnök a külföldi sajtó képviselői előtt rámutatott arra, hogy Szicíliaiban csak részsikereket értek el a szövetségesek, az olasz-német ellenállás egyre erősödőben van és éppen a legújabb jelentések mutat-

ják, hogy a harcok milyen kemények és az ellenség veszteségei milyen súlyosak. Sziciliát megvédi nem csupán Olaszország, hanem Németország is — mondotta a Wilhelmstrasse szóvivője. Egyébként — mutatott rá — az Olaszországhoz intézett követelés nem új, az angolszások már Tripoli elfoglalása után is hasonlóan beszéltek. Amikor pedig tiszteletes megadást emlegetnek, ezzel kapcsolatosan történelmi példákra hivatkozik dr Schmidt. Egészen hasonló ígéreteket tett Wilson elnök is 1918-ban a német népeknek. Akkor is tiszteletes békét helyeztek kilátásba és az ígéretet a versaillesi diktátum váltotta be. A tengelyhatalmak válaszulatlanul hagyják ezt a felhívást, mely győzelmi elszántságukon mitsem változtat — mondják német hivatalos körökben.

ÉSZAKI IRÁNYBAN

támadnak az amerikai csapatok Szicíliaiban — közli az „Europa-press” katonai szakírója. Canioatín keresztül Caltanissetta felé nyomul egyik szárnya az amerikai erőknek, a másik pedig nyugatra fordulva Palman át Girgenti felé. Úgy látszik, hogy a Girgenti felé irányuló akció csupán a balszárny fedezésére szolgál, míg a caltanissettai támadásnak nyilván megszűnő hadművelési célja van, esetleg éppen az, hogy Szicília északi partjait törjön keresztül. A tengelycsapatok hadvezetése megfelelő ellenintézkedéseket tett, mert Patton hadseregének balszárnya már is nagy német-olasz ellenállásba ütközött.

AGRIGENTO ELESTE

A Nemzetközi Sajtó Tudósító megállapítása szerint nem keltett meglepetést az olasz közvéleményben, mert ezzel a ténnyel már napok óta számoltak. Sokkal nagyobb figyelmet keltett az a körülmény, hogy az ellenség előnyomulása a keleti partvonal mentén veszített lendületéből. A szövetséges erők ilyen körülmények között érthető, ha mindenáron ki akarják erőszakolni a mozgási szabadságot a Montgomery seregének jobbszárnya részére. Ez volt nyilvánvalóan az indítókata Catania lövetésének is.

ANGOLSZASZ

jelentések szerint a tenger ezen a partvidéken kiválóan alkalmas ne-

hez hadihajók felvonulása számára, mert közvetlenül a part mentén már legalább 25 méter mély. A jelentések közlik, hogy a Cataniaiért folyó harc újabb szakaszába érkezett. A páncélos előosztatok, melyek legyőzték a három folyó torkolatánál előállt terepnehézségeket, néhány kilométernyire megközelítették a várost. Angolszász légi erők ismétellen bombázták Cataniaiát.

AMERIKAI LAPOK

Roosevelt és Churchill felhívásával kapcsolatban — amelyről már vasárnapi lapszámunkban beszámoltunk — azt írják, hogy az USA propagandavezetése megteint mindent, hogy a kapitulációs felhívás eljusson az olasz néphez. A római lapok megemlítik, hogy az angolszász repülőgépek szétszórták az olasz földön ezeket a röplapokat, ugyanakkor azonban felhívják a figyelmet arra, hogy az olasz kormány nem fél a vélemények szabad megnyilatkozásától és ezért szöszörint közli az olasz néphez intézett angolszász felhívást, melyet a Giornale d'Italia „gyáva-ságra és becstelenségre való felhívásnak” nevez és hozzátézi: az angolszások meg lehetnek győződve arról, hogy az olasz nép nem fogja beengedni jószántából az országba az ellenséget.

A FELHÍVÁS HIÁNYOSSÁGA

A címen egyik vezető svéd lap azt írja, hogy Roosevelt és Churchill nek az olasz néphez intézett felhívása semmi olyant nem tartalmaz, amit az olaszok újnak tekinthetnének. Ugyanis a felhívásban nem kapnak választ arra az egyetlen kérdésre, amely az olaszokra nézve érdekes lehetne, vagyis, hogy mi történnék egy esetleges fegyverletétel után az olaszokkal. A felhívásnak ezt a hiányosságát londoni politikai körök is helytelenítik. Ezek azon a véleményen vannak, hogy részletezett nyilatkozatot kellett volna tenni, amely csábítólag hathatott volna az olaszokra, amely remélni engedte volna, hogy a szövetségesek „elegánsan” oldják meg az olasz kérdést.

A SVÁJCI SAJTÓ

tartózkodóan ítéli meg az olasz néphez intézett felhívást és attól Olaszországban semmi eredményt nem vár. A „Tribune Lausanne” többek között így ír: Róma bizo-

nyára nem fog kapitulálni. Az üzenet lázadásra való felhívás, mely azonban, úgy látszik, kárbavesztettnek tekinthető. A román „Ordinea” rámutat arra, hogy a kedvező pillinat pszichológiai hatását kiaknázni akaró spekulációs manőver nyilvánul meg a felszólításban, a szicíliai sikerek azonban túlságosan kicsinyek ahhoz, hogy Olaszországot a további harc be-szüntetésére bírják.

GAYDA

is foglalkozik az üzenettel és megállapítja, hogy az üzenet azt bizonyítja, hogy az angolszások mennyire messze vannak még a katonai győzelemtől. Az üzenet az olasz nép gyáva-ságára és ostobaságára számít és azt akarja, hogy legyőzöttnék tekintse magát, mielőtt még egyáltalán elvesztette volna a háborút. Gayda hangsúlyozza, hogy az angolok a katonai győzelmet politikai hadviselés-sel szeretnék elérni. Naivnak tartja annak feltételezését, hogy az olasz nép leteszi fegyverét, mielőtt legyőzték volna, sőt vasutait, iparát, kikötőit is kiszolgáltatja az ellenségnek. Kiderül a felhívásból, hogy a brit harci erők az amerikai Eisenhower főparancsnoksága alá vannak helyezve. Tehát miért csapnak az angolok akkora zajt, amikor arról beszélnek, hogy Olaszország katonai vagy más tekintetben állítólagos német ellenőrzés alatt áll? — kérdi Gayda.

A „Tribuna” utal arra, hogy gyerekes törekvés egy népek azt hemagyarálni, hogy önkéntesen elföldözött vereséggel becsületet és rangot szerezhet magának.

A KELETI FRONTON

Orel területén a harcok elsősorban a város északi részében folynak a legelkeseredettebben. A déli arcvonalszakaszon a harcok a nemrég megszerzett területeken fejlődtek ki olyképpen, hogy a német csapatok ezt előterepként használták a fő harcállások tömeges erejének kihalás céljából.

FONTOS TUDNIVALÓK

Vámörleési tanúsítványok kiadása. (7).
Fejőstehenek bejelentése. (7).

TOKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZIT

— Elzsírosodott, köszvényes és reumás egyéneknek reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az emésztő csatornát biztosan megszabadítja az ott felgyülemlt anyagcsere-termékektől. Kérdezze meg orvosát!

Ugyanakkor a bolsevista tehermentesítő kísérleteknek a miuszi és a doneci arcvonalra történt kiterjesztésével a keleti arcvonal közép szakaszán folyó nagy erőpróba új szakába lépett. Az eredeti fő harci szakaszon a bolsevisták támadásokba vetett harci egységeik megítélésére következtében olyan kényes helyzetbe kerültek, hogy mind nagyobb méretű tehermentesítő hadműveletekhez kellett nyulni. A bolsevisták a német miuszi állások és a doneci állások ellen intézett erős támadásaikkal — bár nehéz és legnehezebb páncélosaikat vetették küzdelembe — nem érték el eredményt. Az átmeneti jellegű betöréseket elretesztelték, majd pedig elmentámadásokkal, sokszor rendkívül heves közelharcokban megítésztették. A délután folyamán német harci csoportok széles arcvonalon betörték a szovjet vonalakat és sok harci állást semmisített meg. Nehéz német páncélosok a harcok során újabb bolsevista harci egységeket pusztítottak el. A bolsevisták áttörési kísérlete, bár sok páncélosa vetettek harcba, egy helyen sem sikerült.

A HÁBORÚ LEGNAGYOBB ANYAGCSATAJA

most már a kubáni hídfő keleti, előreugró részétől a miuszi és a doneci arcvonalon keresztül Bjelgorodon át az Ilmen-tóig folyik. A kubáni hídfőnél a bolsevisták újabb támadási kísérletei megghiúsultak. A támadásokkal a Krim-szka mellett magaslati terület birtokába szerettek volna jutni az oroszok.

AZ ILMEN-TÓI NÉMET ÁLLÁSOK ELLEN

nyancsak heves támadásokat vezettek a bolsevisták. Elénk zavaró tűz után roham- és felderítő csapatokkal támadtak. A rövid tűzharc befejeztével német jelentések szerint az ellenséget kilindulási állásukig visszaverték.

A kandalaksai arcvonalról kölcsönös élénk tűzvétség és gyalogsági tevékenységet jelentenek. A Ladoga-tótól délre és a murmanszki arcvonalon heves elhárító tűzzel visszaverték az oroszok támadó kísérleteit. Leningrádban a német flakérség a gabonakikötő raktárcsarnokát ágyúzta.

A harc tehát a keleti hadszíntéren az ideai nyári hadműveletekben eddig még nem tapasztalt nagy térségben folyt és mindenütt heves aktivitás jellemezte.

RÓMA BOMBÁZÁSA

új fejezetét jelenti az Európa különböző pontjain dúló légi harcoknak. Olasz hivatalos jelentés számol be arról, hogy hétfőn ellenséges repülőkötelékek sok bombát dobtak le az örökvárosra és károkat okoztak.

Ujabb jelentés szerint az angol-szász repülők nemcsak bombákat, hanem röplapokat is dobtak le. Az olasz sajtó a támadással, mely az örökbecsű emlékművek városát sem kímélte, a felháborodás hangján ír és hangsúlyozza, hogy ezek a támadások nem fogják megtörni Olaszország hitét a végső győzelemben és elszánt kitartását. Az angol repülő

gépek londoni jelentés szerint utasítást kaptak a kultúremlékek kiméltetésére és a támadás a teherpályaudvar ellen irányult.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

A szovjet vasárnap is továbbfolytatta eredménytelen támadásait a keleti arcvonal közép- és déli szakaszán. Az ellenség ismét véres veszteséget szenvedett és 337 páncélos kocsit vesztett. A kubáni hídfőnél az ellenség súlyos veszteségei következtében beszüntette támadásait. A miuszi arcvonalon és a Donec közepi folyásánál a szovjet tovább folytatta áttörési kísérleteit, amelyek csapataink szívós védelmében és az ellentámadás következtében megghiúsult. Bjelgorodtól északra a többhullámban támadott szovjet gyalogos és páncélos kötelékeket már a főarcvonal előtt szétvertük. Orel egész térségében csapataink változatos harcokban elhárították az arcvonal több pontja ellen intézett támadásokat és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. A keleti arcvonal többi részén a szovjet csak helyi jellegű támadásokat intézett. A légi haderő nagy kötelékekkel ismét elhárította a harcokba az elhárító csata súlypontján és sok eredményes csatát vívott. Román vadászok ez alkalommal

17 szovjet gépet lőttek le.

Sziciliában német és olasz csapatok részben mozgó harcokban elkeseredett ellenállást tanúsítanak az ellenséggel szemben. Catania partvidékétől délre nehéz tengerészeti tüzérség és nagy repülőgépekkel támogatott brit gyalogos és páncélos kötelékek áttörési kísérletei megghiúsultak. Német és olasz repülőkötelékek éjjel-nappal támadták az ellenség szállítóhajóhadát a szicíliai vizeken jó eredménnyel. A norvég és holland partok mentén haladó német hajókaravánok elleni támadások alkalmával az elhárításnál elsüllyesztettek egy ellenséges búvárnaszódot. A német vadászok biztosító járművei pedig 5 repülőgépet lőttek le. Még négy ellenséges gépet, köztük egy nagy repülőgépet semmisítettünk meg a csatorna és az Atlanti óceán felett. Egy vadászgépünk elveszett. A hétfőre virradó éjszaka csak néhány ellenséges gép intézett zavaró támadást a birodalom területe ellen. Német tengereljárók az ellenséges utánpótlás elleni harcban újabb 10 hajót süllyesztettek el 62 ezer tonna tartalommal. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Sziciliában az ellenség ismételt támadásait visszavertük. — A livornói hadosztály az utóbbi napok harcaiban tanúsított bátor magatartásával tüntette ki magát. A tengely bombázórajai és harci repülőgépei a hadsereg kötelékeit támogatva, eredményes támadásokat hajtott végre az ellenséges csapatgyűlékezések és hadianyag-összevonások ellen. E hadműveletek során négy ellenséges repülőgépet lelőttek. Az olasz és német légi haderő nappali és éjszakai hadműveletei újabb veszteségeket okoztak az ellenséges hajókban. Egyik torpedóvető repülőgépünk eltalált egy löszerrrel megrakott 12 ezer tonnás gőzöst és az a levegőbe repült. Egy nehéz cirkáló és egy közepes nagyságú gőzöst szintén megtorpedóztak repülőnk. Felderítő repülőnk elsüllyesztettek egy bombázógépet Szardínia felett. Hétfőn a késő reggeli órákban ellenséges repülőkötelékek sok bombát dobtak Rómára és károkat okoztak. — A károkat megállapítása folyamatban van. Annak a torpedórepülőgépnek, amely a 12 ezer tonnás gőzöst elsüllyesztette, a vezetője Francesco di Bella (Messina) kapitány volt, annak a gyors hajóköteléknek, amely Szicília keleti partjánál a tegnapi hadi jelentésben említett 9 ezer tonnás gőzöst elsüllyesztette, a parancsnoka Giuseppe Pichini korvet kapitány volt (Regio Emiliából). (MTI)

Finn hadijelentés

Helsinki, július 19. A hétfői finn hadijelentés közli: Az annusi földszoros keleti részén visszavertünk egy kisebb ellenséges köteléket, amely 3 ponton megkísérelt állásainkig előretörni. A földszoros közép szakaszán az ellenség Maaselkaet támadta heves tűzvérségi előkészítés után egy századnyi

erővel és északabbra felszázadnyi erővel. Mindkét támadás megghiúsult és az ellenség súlyos veszteséget szenvedett. — Az arcvonal mögött ellenséges partizánok tovább folytatták zavaró tevékenységüket a polgári lakosság ellen és egy egyedülálló házban három felnőtt és két gyermek meghalt. (MTI)

Az angol-amerikai repülőkötelékek egymást követő hullámban dobták bombáikat az olasz fővárosra

Olasz lapok jelentése Róma ellen végrehajtott angol-amerikai bombázásáról.

Róma, július 19. (NTI) A Róma elleni légitámadásokkal kapcsolatosan a Piccolo c római déli lap azt írja, hogy Róma is éppen olyan nyugalommal és férfias kitartással válaszolt az ellenségnek mint ahogy a többi olasz városok válaszoltak, Olaszországnak csak egy lelke, hősi lelke marad, mely a legvégsőkig való ellenállásra is határozott. Mussolini Rómája, a Scipiók Rómája, amely annak idején nem esett kétségbe, mikor a pun hordák kapul előtt álltak. Ma éppen úgy, mint akkor, tudja a római nép, hogy a végső győzelem örösi áldozatokba kerül de végül mégis ki fogja vinni igaz-

ságát az ellenség felett. Róma, július 19. (MTI): A Giornale d'Italia Róma ellen intézett légitámadásról megállapítja, hogy a lakosság magatartása kifogástalan volt és a segélyhelyek valamint a segélynyújtási szervezet tökéletesen működtek. — A bombák igen súlyosan megrongálták a San Lorenzo Fuori le Mura világhírű bazillikát, amelyek egyike volt az örökváros hetedik bazillikájának. A bazilika mellett levő veronai teniszpályán számos bomba nagy pusztítást okozott. Súlyosan megrongálták a bombák a római poliklinika épületét, az egyetemi várost. A légitámadás

hétfőn délelőtt 11 órakor kezdődött és negyedhárom órakor ért véget. Az ellenséges gépek egymást követő hullámokban repültek át a fővárost. A légvédelmi létegek rendkívül heves tűzében több bomba esett a közegészségügyi intézet klinikai épületére is, ahol a hadirokkantak otthona van. Két nagy bérházat szintén bombtalálatt ért.

Róma, július 19. (NTI): Mint a Giornale d'Italia jelenti a Róma elleni légitámadásról, a nagyarányú támadás során az angol-szászok gyújtó- és rombolóbombákat dobtak le, a katolicizmus központjára. Az amerikai repülőkötelékek egymásután követő hullámokban szálltak a főváros fölé

és bombákat Porta Maggiore és Porta Tiburtina közötti lakónegyedekre dobáltak, ahol hatalmas bérházakban sok ezer római munkás lakik. Legtöbbet szenvedett a Tiburtina városrész templomai, emlékművek és a temetők is áldozatul estek Rómában a támadásoknak. Igen sok lakóház megsemmisült, a San Lorenzo bazilika amelyet a negyedik században Konstantin építtetett, — amelyben sok pápa nyugosza örök álmát. Igen sok bomba találta a nagykiterjedésű katolikus temetőt a Campa Veranot is, ahol szintén sok templom és kaplona van. A nagykiterjedésű poliklinika épület egy részét is súlyos találatok érték.

Svájci jelentések Róma bombázásáról és a szicíliai harcokról

Zürich, július 19. (Bud. Tud.) Angolszász repülőgépek ma hajnalban Rómát és környékét bombázták. Ezek a repülőgépek egyidejűleg röpédulákat is dobtak le az olasz néphez intézett felhívással. A támadásban angol és amerikai gépek vettek részt. Angolszász jelentések szerint a bombázóknak pontos utasítást adtak arra, hogy egyházi és más történelmi jelentőségű építményeket kíméljenek. A jelentés azt állítja, hogy a bombázás elsősorban Róma teherpályaudvara ellen irányult.

dult. Montgomery jelenleg számbelileg jelentős tengelyerőkkel áll szemben.

Bern, július 19. (Bud. Tud.) A svájci lapok a szicíliai harcokkal kapcsolatosan közlik, hogy az angolszász főhadiszállás szerint a mostani harcokban nem csupán előosztatok, hanem a szövetséges csapatok zöme is résztvesz, valamennyi rendelkezésére álló nehéz hadianyaggal.

Stockholm, július 19. (Bud. Tud.) A Stockholm Tidningen tudósítója szerint szövetséges katonai szakkörök nem tartják szükségesnek Szicília keleti részét elvágják és a hadműveleteket a messinai szoroson át folytatják, illetve más ponton kezdenek támadást. A szövetségeseknek — írja végül a tudósító — csupán Dél-Olaszországra van szükség ahhoz, hogy úgródeszkával rendelkezzenek a Balkán ellen, amelyet továbbra is Európa legfontosabb inváziós kapujának tekintenek.

Zürich, júl. 19. (Bud. Tud.) A szicíliai harci helyzettel kapcsolatosan Montgomery főhadiszállásáról ma azt jelentették, hogy a brit csapatok Catania elővárosában harcolnak. Itt hír szerint egy brit cirkáló befutott a cataniai kikötőbe és onnan lövi a várost. Eisenhower tábornok főhadiszállásáról viszont azt jelentik, hogy a Cataniaiban lévő német és olasz elhárítás, miután további erősítések érkeztek, még jobban megszilár-

met támadás váltott ki, megerősödött. Már most felismerhető a csata két súlypontja. Míg eddig soha nem tapasztalt mennyiségű hadianyag harcbevetésével dühög egy hatalmas elhárító csata a Miusz és a Donec közepi folyásánál, továbbá Orel-től északra. A kurszki ellenséges offenzív támadás ezzel szemben ügylázszik, a német megelőző támadás következtében veszített erejéből.

Berlin: A német vezetés által várt szovjet nyári offenzíva már folyamatban van

Berlin, július 19. A Német TI katonai tudósítója a hadi helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy a német vezetés által várt szovjet-országi nyári offenzíva már folyamatban van. Mind ezideig a legnagyobb elhárító csata a dühög keleten. Negyvennyolc órája az egész keleti arcvonal a kubáni hídfőtől egész Volchovig és Leningrádig csata-térre vált. A szovjet nyári offenzíva, amelyet az egyik főfelvonulási tere ellen intézett né-

met támadás váltott ki, megerősödött. Már most felismerhető a csata két súlypontja. Míg eddig soha nem tapasztalt mennyiségű hadianyag harcbevetésével dühög egy hatalmas elhárító csata a Miusz és a Donec közepi folyásánál, továbbá Orel-től északra. A kurszki ellenséges offenzív támadás ezzel szemben ügylázszik, a német megelőző támadás következtében veszített erejéből.

Német hírforrások már hetek óta utalnak a felderítők által Moszkvától délre megfigyelt óriási előkészületekre

Berlin, július 19. (Bud. Tud.) A keleti arcvonalon folyó harcokkal kapcsolatosan a német fővárosban megjegyzik, hogy a helyzetet most a szovjet támadása jellemzi. Az utóbbi napokban ugyanis a szovjet csapatok magukhoz ragadták kezdeményezést a ugyanakkor a Kurszki vidéki német támadás, amely egy héttel ezelőtt még az események meghatározójának látszott, félbeszakadt. — Ujabb hírek arra mutatnak, hogy a keleti arcvonalon kettős csatája eddig nem vált és nem ismert méreteket kezd ölteni. Ez a megállapítás elsősorban a szovjet erőfelzárkózás szempontjából érvényes, mert Orel vidékén a szovjet mindenfajta egység olyan tömeget a tömörítést hajtja végre, amelyet néhány hónappal ezelőtt, főként a szovjet téli erőfeszítése után, még katonai szakértők sem tartottak lehetségesnek. — Ami német részről a további fejlemények megítélését, bárcsak valószínű formában illeti, az kitűnik lovag Von Xilander katonai közíró fejtegetéséből. A német közíró az egyik berlini lapban írt cikkében megállapította, hogy a keleti arcvonal közepes szakaszán minden bizonyos tényleges nagy támadás kezdetéről van szó legalább is a szovjet tervekét illetően. Ezzel kapcsolatosan Ber-

linben rámutatnak még arra, — hogy német hírforrások már hetek óta utalnak a német felderítők által Moszkvától délre megfigyelt óriási szovjet előkészületekre. Általában megállapítják, hogy a német csapatok minap helyi előretörése, mint ezt a támadást katonai körökben minősítik, kettős csatához vezet és valószínűsíti a lavinát indít útnak.

500 millió dolláros hadikölcsön jogyzására indult mozgalom

Washington, július 19. (Bud. Tud.) Az American Federation of Labour mozgalmat indított 500 millió dolláros hadikölcsön jogyzására. Ezt az összeget a szervezet 6 millió tagjának szep-temberig kell jogyezni.

Washington, július 19. (Bud. Tud.) Az American Federation of Labour mozgalmat indított 500 millió dolláros hadikölcsön jogyzására. Ezt az összeget a szervezet 6 millió tagjának szep-temberig kell jogyezni.

Svédország közlésezi a német katonai átmenő forgalommal kapcsolatos megállapodást

Stockholm, július 19. — Bud. Tud. Stockholmban hírek terjedtek el, mely szerint a kormány a hónap vége felé közlésezi a német katonai átmenő forgalommal kapcsolatos megállapodást.

Stockholm, július 19. — Bud. Tud. Stockholmban hírek terjedtek el, mely szerint a kormány a hónap vége felé közlésezi a német katonai átmenő forgalommal kapcsolatos megállapodást.

Tokio, júl. 19. A japán tengerészeti légiőrök július 15-én a Salamon szigetcsoporthoz 50 repülőgépet lelőttek. A Bougainville felett lezajlott légi harcokban az ellenség 58 gépet veszített. Japán részről 9 gép veszített el. (MTI)

Gyors kényelmes, könnyű a nyitás
„H O F E R“
konzervnyitóval
Csak „H O F E R“ konzervnyitót kérjen. Kapható:
Tóth Gyula vaskereskedő cégnél.

Hölgyeim!
Nappali, esteyi frizurát, dauert készíttessen bizalommal
Pelles András
modernül berendezett úri- és hölgyfodrász szalonjában, Deák Ferenc-u. 14-16. (Iparkamara alatt.) Figyelmes kiszolgálás!

XII. Pius pápa felkereste a bombatámadássújtotta római városrészeket, ahol letérdelve a romok között imádkozott, majd beszédet intézett a tömeghez

Róma, július 19. Róma város lakói sűrű sorokba özlöltek a San Lorenzo Bazilika felé, hogy személyesen meggyőződjenek arról a pusztításról, amelyet hétfőn délelőtt ezen a környéken az amerikai légi támadás okozott. A gyönyörű bazilika köré három bomba esapódott be és egyik telibe talált az előcsarnokot. Az oszlopok most szétszóródva szanaszét hevernek kő és romhalmaz közepette. A Bazilika mennyezete végigszakadt és összetört az a szöszék is, amely a templommal egykorú. — A főoltár és a mögötte levő már-

ványfából faragott kórus erősen megrongálódott. Amikor XII. Pius pápa Montini bíboros államtitkár kíséretében gépkocsin a Bazilikához érkezett, a tömeg lelkes ünnepléssel fogadta. A pápa kiszállva a gépkocsiból, letérdelt a romok között és a bombatámadás halottaira elmondotta a De Profundis, majd röviden szólott a tömeghez. Annak a reményének adott kifejezést, hogy az Egzisztenciát a rengeteg szenvedést Olaszország javára fogja fordítani. Erre a tömeg: „Eljen Olaszország!” kiáltással válaszolt. A Szentatya mélyen megilletődve szemlélte a

pusztítást Majd rövid tartózkodás után visszatért a Vatikánvárosba. A munkásnegyed és egyetemi város, ahol katonai célpontoknak nyoma sincs, szívszorogató képet nyújt. A munkások utolsó kis megmentett batyujukkal könnyes szemmel vonultak el lakásukból kijelölt ovóhelyükre. A katonaság és a tüzoltóság megfeszített munkával dolgozik a romok eltakarításán. Szívtépő jelenetek játszódnak le, amikor egy-egy holttestet kiemelve a házak kőtörmelékei alól.

Alexander tábornok megbízatása a szicíliai katonai közigazgatás megszervezésére

A Német TI diplomáciai tudósítójának véleménye
Berlin, július 19. A Német TI diplomáciai tudósítója írja: Az angolok és amerikaiak a szicíliai katonai közigazgatási megteremtésével újabb jelzést adtak a szicíliai harcok végső fázisában, mintha abban már is megtörtént volna a döntés. Az angolok számára már az első rendelet megadja az új szervezést, mintha a szicíliai harcok végső fázisában már is megtörtént volna a döntés. Az angolok számára már az első rendelet megadja az új szervezést, mintha a szicíliai harcok végső fázisában már is megtörtént volna a döntés.

elégé mutatja, hogy mit várhatna Olaszország a szövetségesek danoasi szándékától, annyival is inkább, mivel Rómának a pápával szemben tett ünnepléses igérettel ellentétben bekövetkezett bombázása az egész világ előtt bizonyítást nyújt az angol-amerikai fogadkozások értékeiről. Még nem ismeretesek teljes terjedelemben azok a pusztítások, amelyek rajta keresztül a támadás okozott abban a nyílt városban, amelyet az egész világ szentségként tisztel. Azonban már most is tény az, hogy bár a repülőgépek által okozott károkat a kultúrelmékek megkímélésére, azok mégis válogatás nélkül dobáltak le bombákat valamennyi városrésze (MTI)

kához. Menjete vissza Berlinbe és hirdessek a magyar erőt, a magyar elhatározást továbbra is úgy, ahogy eddig tettedek.

Az igen nagyszerű tábornoknál közreműködtek a következő levettek: Harmathy Ferenc szakszereplő, Marosi Zoltán, Karácson Gábor, Tóth Béla, Zsifkovics László, Nadas János, Meleg György, Berecz Lajos, Szabó Imre, Fazekas Béla, Szilágyi Lajos, Nemesi Dezső levettek, Páspók György, Fekete Sándor rajparancsnokok.

Miért szenved?

Számtalan emberen segített a Pyramidon tablettákkal. Ön sem kivétel!

Pyramidon
TABLETTÁK

Dr. Kovács Máté pályafutása Debrecenben kezdődött és folyt mindmáig. A debreceni állami főreáliskolában végezte középiskolai tanulmányait, a Tisza István Tudományegyetemen szerzett bölcsészdoktori és középiskolai tanári oklevelet s tanári működését a Fazekas Mihály állami gimnáziumban kezdte. Onnan csakhamar a gyakorló gimnáziumhoz, majd rövid idővel ezután a tankerületi központi igazgatói hivatalba került, mint középiskolai szakelőadó. Kiváló szaktudása, szeretetreméltó egyénisége révén általános tisztelet és szeretet körébe került, a tanítványok, a szülők és tanárság körében egyaránt. Mint a Nyári Egyetemnek másfél évtizeden át volt főtárgya, szervező és ügyigazgató képességét a vezetésre való rátermettségét is bebiztosította. A miniszter kitérőt megbízatása mindenképpen arra méltó szakembert ért, ha más oldalról dr. Kovács Máté távozása fájdalmas vesztesége is Debrecennek és a debreceni tankerületnek.

A honvédelmi miniszter rendelete az 1901-1905 évben született zsidó hadkötelesek jelentkezéséről

A Budapesti Közlöny július 20-án közli a honvédelmi miniszter rendeletét a zsidó hadkötelesek jelentkezéséről, illetve behívás tárgyában. A rendelet melléklet hírdetménye szerint a zsidóknak tekintendő személyek közül az 1901-1905. évben született hadkötelesek katonai (kiszolgált) szolgálattal teljesítése végett három havi időtartamra bevonulni tartoznak. Akik sorozva nem lettek, vagy

katonák nem voltak, azok jelentkezni kötelesek. A 6. hadtest területén lakók Hajdúhadházon kötelesek jelentkezni, illetve bevonulni. A bevonulás, illetve jelentkezés időpontja az 1901, 1902 és 1903-ban születettek 1943. augusztus 2. az 1904. és 1905. évben születettek pedig augusztus 4. Minden behívottnak be kell vonulni, kivéve, ha utazásra képtelen.

—o—o—o—
A külföld arra kíváncsi, milyen eredeti vonásokkal gazdagítottuk a világ kultúráját

A magyar műdal és a tősgyökeres, igazi magyar népdal közötti különbségről, ezek jellemző sajátosságairól tartott nagyon érdekes előadást Molnár János igazgatótanító a Turáni Vadászok vasárnapi összejövetelén. Hangoztatta, hogy az ősi pentaton- vagy másnéven ötökök hangsorán fölépített, eddig összegyűjtött dallamok és dallamváltozatok száma mintegy 16.000 és ezeket a 7-8 millió ember: a parasztság és a belőle származók dalolják. A népies műdalok száma ezzel szemben mindössze 1-2000, melyeket főként az erősen indogermanizálódott városi lakosság kedvel.

Rámutatott arra, hogy a népies műdal sok olyan szerkezeti vonást tartalmaz, mely a többi európai népek zenéjében is előfordul. Pedig a külföld éppen eredetiségünkre kíváncsi. Nem azt keresi, hogy mit tudunk lemásolni az ő kultúrájukból, hanem azt, milyen eredeti vonásokkal gazdagítottuk a világ kultúráját. Az igazi, hamisítatlan magyar népdal kell a külföld elé vinnünk, erre kíváncsiak odakünt. Ezért van az, hogy ma Európa és Amerika a magyarságot leginkább Bartók és Kodály magyar zenéjén ismeri. Ők képviselik a Nyugat szemében a magyar lelket, a sajátos magyar kultúrát.

Nagy figyelemmel hallgatott, igen értékes előadása végén rámutatott Molnár János arra, hogy a magyar rádióknak is világosan különbséget kellene tenni az igazi magyar népdal és népzene és az utánzatok között s csak az eredetiekkel foglalkozni, csak azokat illetni a magyar népzene elnevezéssel. Az előadás előtt a tanult népdalokat ismételték át az összegyűlték, majd újakat tanultak. Az előadást érdekes hozzászólások gazdagították.

Moszkva nem tartja „valódi” második frontnak Sziciliát

Genf, július 19. Moszkvai katonakörökben egyre barátságosabban és gúnyosabban hangon foglalkoznak a Szicília elleni támadással. Az angol nyelven megjelenő félhivatalos Moskovna szónak a nézet van, hogy a Szicília elleni támadásnak a szovjet által kívánt második frontként való feltüntetése nem felel meg a valódi tényeknek. Európában még mindig nincs meg a valódi második arcvonal. Ez már abból is kitűnik, hogy a szovjet nem érezte a keleti

Angol repülő és német akárcsapatok harcra a holland partonál

Berlin, július 19. Negyven angol repülőgépes súlyos veszteséggel megtámadott egy német akárcsapatot a holland partokon. A támadó gépek közül az eddigi megállapítás szerint ötöt lelőtek anélkül, hogy a 40 gépből akárcsak egynek is sikerült volna kárt tenni a karavánban, vagy veszteséget okozni. (MTI)

Vitéz Boldogh István földbirtokos hirtelen meghalt

Súlyos csapás érte a Boldogh-családot. Hétfőre virradó éjszaka tragikus hirtenséggel elhunyt vitéz Boldogh István földbirtokos törvényhatósági bizottsági tag. A vasárnap estét meg együtt töltötte fivérével és szemmel láthatólag nem volt semmi baja. Sokat beszélt főhadnagy fiáról, akit nagyon szeret és aki mint századparancsnok, most a harcban van.

A családja nem is vett észre semmit és halála is úgy következett be, hogy környezete semmit sem tudott a tragikus esetről. Hétfőn korán reggel László fia vette észre, hogy apja mozdulatlanul fekszik és csak amikor költöztették, látták, hogy már halott. Szerető zive, mely mindig a családjáért élt, megszűnt dobogni. Fiát távfratlag értesítették a szomorú eseményről.

Tűz egy szepesi fanyán

Leégett egy istálló és szénakazal — A kár 20.000 pengő

Hétfőn délelőtt háromnegyed 12 órakor tetek jelentést a debreceni tüzoltóságnak arról a tüzesetről, mely özv. Nagy Józsefné Szepes 53. szám alatti tanyáján történt ismeretlen okból kigyulladt egy 24 méter hosszú istálló, s annak tüzétől meggyulladt a mellette levő szénakazal is.

nagyrészt égett, úgy, hogy megmenteni nem sikerült, a szénakazal egy részében azonban sikerült megakadályozni a tűz tovaterjedését. Így a kazalnak mintegy felét megmentették.

Az istállóban bennégett egy szekér, szánkó, taliga, henger és igen sok gazdasági szerszám, amiket már nem sikerült kimenteni. A kár az eddigi megállapítások szerint megközelíti a 20.000 pengőt. A tűz okát nem sikerült megállapítani.

Mentesítettek a ponyvarendelet hatálya alól 250 elhunyt magyar író

A hivatalos lap vasárnapi száma közli több mint kétszázötven elhunyt magyar írók nevét, akiknek munkáit mentesítik az úgynevezett ponyvarendelet alól. A névsorban szereplő elhunyt írók mellett, tehát függetlenül azok áráról a ponyvarendelethez megállapított előzetes bemutatás

kötelezettsége nélkül is forgalomba lehet hozni. A névsorban többek között a következők szerepelnek: Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Baksa Sándor, Balassa Bálint, Bangha Béla, Benedek Elek, Berzsenyi Dániel, Besenyei György, Bod Péter, Csok-

Ünnepélyes tábornoknál búcsúztak el a berlini magyar levettek

A második ifjúvezetőképző levente tábor vasárnap este tartotta megnyitótábornokát. A tábornokzat igen nagyszámú közönség nézte végig, ez is ellenében bizonyítja, hogy egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a levente munka iránt. Igen hasznosnak tartjuk, hogy ezeknek a tábornokoknak a megtekintését lehetővé tették a nagyszámú közönség számára, mert így legalább mindenki láthatja azt a szép munkát, amit ezek a tábornokok végeznek és ezekből a tábornokokból kiérezhetik a magyar ifjúság izzó hazaszeretét, lelkesedését és a magyar katonaszemély iránti szeretetét és ragaszkodását. Ezek a tábornokok mind egy-egy nemzeti hősek a nevéhez fűződnek, mint ahogy a vasárnapi tábornok „Bocskay” tábornok volt. A tábornokzat Frimmer Pál tanulmányvezető vezette le. Igen felémelő volt a kezdete, amikor a tűz föllobbanása után a lángokban nevezett levettek lelkiismeretvizsgálatot tartottak és megerősítették lelkiüket, hogy minél hi-

vebben és minél több tudással szolgálhassák hazájukat. Farakas Béla levente Bocskayról tartott érdekes előadást. Majd tréfaszámok következtek, melyek bemutatották leventeink leleményességét, ötletességét. Ezeknek a számoknak a nevetetés mellett nevelő hatása is van, mert nem kabardizútek, hanem tiszták és fehérek, humoruk pedig simulékonnyan igazodik a magyar népi lelkiséghez.

Igen megkapó volt a tábornok elő berlini magyar levettek búcsúszása, akik parhates itartózkodás után szerdán itthagyják a tábornok és visszamennek Berlinbe, hogy tovább folytassák azt a munkát, mellyel mindenkor dicsőséget szereztek a magyar névnek. A távozó levente csapat nevében a szakasz parancsnoka, Órhalmi István búcsúszót a kiképzőtábor tagjaitól és megkapó szavakkal mondott köszönetet a magyaros vendéglátásért, a testvéri szeretetért, amiben ittletük alatt részestletek. A tábornok Frimmer Pál tanulmányvezető mondott búcsúszavakat.

— Nagyon boldogok vagyunk — mondotta többek között —, hogy éppen ide jöttetek idegenben élő magyar testvéreink, a legmagyarabb városba és innen, ennek a tábornokzatnak a lángjából meríttek erőt a további mun-

Kis wanderer autó

E betűvel, kifogástalan állapotban, jó gumikkal eladó. Halász, Nyíregyháza, városháza sarok.

Halálos kompszerencsétlenség Olaszliszkánál

Sárospatak, július 19. Olaszliszka határában mintegy 30 főnyi csoport kompon igyekezett átjutni a Bodrogon. — A komp csörlőtörés következtében merülni kezdett és többen a folyóba ugrottak, hogy megmeneküljenek. Balta Margit 23 éves zalkódi leánya a vízbe fulladt. Vesztét a hátára szorosan rákötött hátizsák okozta, mely akadályozta az úszásban és súlyával lehúzta. Két ló és két szekér is elmerült.

A „SZAKÍTS HELYETTEM” c. mulatságos Bókay-vígjátékban „vendégszerepel” a Csokonai Színház Egerben állomásozó társulata július 24-én este, 25-én délután és este Debrecenben. — A darab főszerepelt Moóry Lucy, Kómpóthy Gyula, Márki Géza, Zách János, Almássy Judit, Hódessy Judit, Hortobágyi Artur társzák.

KISS FERENC vendégjátéka, melyről már hírt adtunk, július 31-én este és augusztus 1-én délután és este lesz a Csokonai Színházban. Paul Gerald finom lírával átszótt, háromszereplős kamaradarabját adják elő és a két szerepet Fülöp Kató és Károlyi István játsszák.

Csokonai Színház
Telefon: 25-45.

Szombaton, 24-én este, vasárnap, 25-én délután és este BÓKAY JÁNOS vígjátéka:

Szakíts helyettem

JÖN KISS FERENCCEL SZERETNI

Az előadások pontosan 1/27 és 3/4 órákor kezdődnek.

Tánciskolák

* Vattay Margit tánciskolájában augusztus 4-én diákkolón kezdődik. Kossuth-u. 11.

Hungária Filmszínház

MA UTOLJÁRA!

Házassággal kezdődik

Főszereplők: Muráti, Hajmássy, Rajnay, Bilicsi.

Előadások: fél 5, fél 7 és fél 9 órákor.

Vígyszínház mozgó

Ma utoljára a rendkívüli sikerű magyar operett:

Régi nyár

Honthy Hanna, Simor Erzsé, Vaszary Piri, Szilassy, Csor-tos, Rajnay a főszerepekben. Előadások: 1/25, 1/27, 1/29-kor.

Apolló filmszínház

Előadások ma: 1/25, 1/27 és 1/29 órákor.

Kelemen Éva, V. Gozmány, Vaszary, Somogyi Nusi, Pethes S., Halassy Mariska és Halmay.

A legkedvesebb magyar vígjátékban, a

„TILOS A SZERELEM”

Az új Magyarország nem a szolgák, hanem a szolgáló emberek Magyarországa kell, hogy legyen

Országos szövetkezet alapításának mozgalma indult el Debrecenből — A Magyar Evangéliumi Munkás Szövetség közgyűlése

A Magyar Evangéliumi Munkásszövetség vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését dr. Balogh Gyula elnöklésével. A közgyűlésen megjelent a budapesti központi képviselőtestület Balla Árpád országos főtitkár, a kisújszállásiak küldöttségével dr. Siposs István lelkipásztor, a debreceniek közül előkelő állású férfiak éppenugy helyet foglaltak, mint az egyszerű munkásemberek, akik vállalták a dolgozni a testvéri közönségért.

Dr. Balogh Gyula elnöki megnyitójában örömmel állapította meg, hogy a Szövetség túl van a kezdet nehézségein. Köszönetet mondott az egyháznak nyújtott támogatásért, majd a Szövetség célkitűzéseiről többek között ezeket mondta:

— Új magyar életet kell teremtenünk, amelyben nem lehet más az irányadó, mint Krisztus tanítása. Ha bekövetkezik a boldog béke, az lesz a törekvésünk, hogy legenyészebb testvéreinknek is segítségére legyünk. Mindenkinek meg kell lennie a belevő falatjának, emberhez méltó lakásának. Tisztelettel meg kell élni mindenki, de csak az éljen, aki dolgozni akar. A saját érdekét minden embernek alá kell rendelnie a köz érdekének. Az a célunk, hogy lelkileg újja teremtsük a társadalmat. Meg van a Krisztus törvénye, meg vannak az elvek, amelyek alapján a megújulásnak meg kell történnie.

Dr. Balla Árpád országos főtitkár — aki a debreceni csoportot is megalapította — Mura-közy Gyula országos elnök üdvözlését tolmácsolta, majd hangoztatta, hogy ma két éve kezdtek a szövetség eszméjének hirdetését nyilatstelepi egyházzszenben. Az eredményekből látható, hogy a munka nem volt hiábavaló.

— A Szövetség azon áll vagy bukik, — mondta —, hogy tud-e cselekedni, vagy csak beszél. Új Magyarországot hirdetünk, de ne úgy várjuk, hogy az valami fantazmagóriától megszületik. Új Magyarország csak új emberek révén jöhet el. Akik vállalják Jézus evangéliumát, egymás terhének hordozását, a felebaráti szeretetet, azok szolgálják a jövőnek ezt a feladatát. Ne csak szavakkal szolgáljatok egymásnak. Az új Magyarország a szolgáló magyar emberek Magyarországa lehet, nem szolgák Magyarországa.

Igértelet telt a Szövetség nevében, hogy a debreceni csoport mellett áll minden dolgában, ezt testvéri szeretettel támogatja. Beszédét így fejezte be:

— A debreceni csoport munkája ne állás-harc legyen, hanem nagyon erős, támaszó lendületű munka, amely meghódítja ennek a városnak minden református és evangélikus lelkét.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Nemeth Bertalan ügyvezető-igazgató a berli-szövetkezet megalakításáról adott felvilágosítást. Bevezetésként a szövetkezeti gondolat történetét ismertette, majd hangoztatta, hogy olyan pénzre van szükség, amelyet evangéliumi szellem irányít, amely segít, felemel, lelket ad. Ezt a pénzt meg kell szerezniük. Harmincezer olyan ember van Debrecenben, akiket ki kell képezni gazdákká és azután földet kell a kezükbe adni. Erre a célra ismét evangéliumi szellemtől áthatott pénz kell. Ezért a választmány javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy megszervezi a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség Bérli, Telepítő, Beszerző és Értékesítő Szövetkezetét. Ennek minden igaz magyar ember tagja lehet, aki 50 pengő értékben legalább egy üzletrészt jegyez. Ezt a szövetkezetet országos jellegűvé tessék. A következő közgyűlésen javaslatot terjeszzenek elő a szövetség tisztikarára vonatkozólag. A javaslatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Dr. Balogh Gyula elnök a Református Otthon alapszabályait ismertette. Egyhangúlag elfogadták. Sulyok Sándor lelkész előterjesztésében elfogadták a zárszámadást és költségvetést, Szilágyi László központi titkár évi jelentésben számolt be az eddigi szép eredményekről és kifejtette, milyen sokirányú és értékes tevékenységet fejtett ki a Szövetség.

Balla Árpád országos főtitkár köszönetét fejezte ki Szilágyi László odaadó és lelkes munkásságáért s javaslatára a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A közgyűlés egyhangúlag a Szövetség tisztikarának tagjaitvá: elnök dr. Balogh Gyula, társ-elnök: Uray Sándor, tiszteletbeli elnökök: dr. Ferenczy Károly, dr. Tankó Béla, dr. Malakai Sándor, dr. Karácsony Sándor, Ormós Lajos, dr. Hegyaljai Kiss Géza, ügyvezető elnök: Nemeth Bertalan, alelnökök: Siposs Imre, Kovács József, dr. Farkas Pál, Musza Ferenc, Molnár János, dr. Bakó Elemér, dr. Szemes Miklós, Ovári Mihály, Szalmáry József, Erdélyi István. Főtitkár Szilágyi László, kultúr-titkár: Nagy Ferenc, szociális titkár: Mester András, szervező és propagandaa titkár: Sulyok Sándor, gazdasági titkár: Páll Zsigmond, jegyzők: Dusicsa Ferenc, Ujvárossy Vilmos, Benze Ferenc és Józsa Jenő, ügyész és jogtanácsos: dr. Mentes Lajos, pénztáros: Múle Lajos, ellenőrök: Páll Antal, Erdélyi Dezso, Sági Gyula. Számvizsgáló bizottság: Futó Zoltán, Sulyok Kálmán, Boldizsár László, Bánóczy Mihály, Czibere Zoltán, Nagy Lajos.

Szalmáry József azt kérte, hogy akik tisztséget vállaltak, azok dolgozzanak.

Dr. Tankó Béla egyetemi professzor mondott szép beszédet, hangoztatta, hogy a református megújulásnak Debrecenből kell kiindulnia. Keves szóval, de nagy tetteikkel mutassanak példát.

Dr. Balogh Gyula javaslatára az egyház vezetőségének jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a sok segítségért és támogatásért. Balla Árpád üdvözölte a tisztikart, melynek nevében Balogh Gyula válaszolt és a közgyűlést a Himnusz elénekklésével beárta.

Véres párba, juhászbojtár és gazdája között

Hétfőn délelőtt a debreceni törvényszék fogházába kísérték be a csendőrok Számadó Mihály püspökádányi juhászbojtárt, aki eltörte juhászbotját a gazdája fején és zsebkésével néhányszor hasba is szúrta.

A legény elmondotta a kihallgatáson, hogy önvédelemből cselekedett, mert a gazdája verte és fojtogatta. A gazda, Szalmáry István eladta, hogy a juhászbojtár nem teljesítette jól a kötelességet, mert többször tilosba tévedt a nyáj és ezért megverte a bojtárt már kétszer, harmadjára is hanyagul végezte a dolgot és ezért akarta ismét megfenyíteni, de Számadó Mihály ellen-szegült, görbe juhászbotjának rézféjét eltörte rajta, majd a hasába döfte kését.

A szurkáló juhászbojtárt a vizsgálóbíró elé állították és az dönt további fogvatartásának kérdésében.

Homokóra

Irta: BIBÓ LAJOS.

Kint az utcán a rikkancsok ordították a legfrissebb háborús híreket. A kocsmá felhomályában két ember virrasztotta az álmos délutánt. Jóideje itt ülték már, itták a borukat és hallgatak. Az idősebb halkán köhintett és átszólt a másikhoz:

— Hát ez már csakugyan boldond idő.

A másik féloldalvást kitekin-tett az ablakon, csöndes moz-dulattal visszafordult és rá-hagyta.

Megint eltelt jó negyedóra, akkor az egyik ismét megszólalt és a másik csöndesen felelt rá. Így kerültek össze egy asztalhoz. Jó darab ideje beszélgettek már, amikor az idősebb végre feladta a szót:

— Aztán maga? Maga mi-csoda?

A fiatalabb a pohara után nyúlt, ivott borából, aztán bele-nézett a levegőbe.

— A várost istápolom — mondta.

— Hát az jó lehet.

— Jó, csakhogy az utcát söp-röm egész nap. Mert az vagyok, utcaseprő. Takarítom más után a szemetet.

A másik elgondolkodott. Szó-lni akart, de amaz megelőzte.

— Aztán maga? Maga ki-csoda?

Amaz sóhajtott.

— Halotti kocsis vagyok. Hordom ki a hóttakat a temető-be.

— Akkor magának könnyű, akkor magának mégis csak jobb.

Amaz legyintett.

— Jobb ám, mert egész nap a temetőt járom. Oszl éppen én harminc esztendő óta csinálom.

Elhallgattak, egyszerre nyúl-tak a poharuk után.

Az egyik megszólt:

— Hát én egész életemben az élőket szolgáltam.

Megszólt a másik is:

— Én meg egész életemben a hóttakat.

Nagy csönd volt a kocsmá-ban, a beszélgetés felhallatt.

szólt a menyországra. Az Úr szelíden elmosolyodott és ma-gához intette Szent Pétert.

— Péter fiam — mondta nyájasan. — Le kell menned a földre.

Szent Péter elhült.

— Közel kétezer esztendő óta őrzöm a menyországi kapuját. Uram, azóta nem hagytam itt az eget. Mit keresnek én oda-lent a földön, kezemben a menyországi kulcsával.

— Igazságot kell tennem, Pé-ter fiam.

Szent Péter megrendült, szo-néllal megfordult és leszállt a földre. Tudta idelelt a járást, tudta mit akar tőle az Úr és nagy szorongással benyitott a kocsmába, ahol a két ember ült és itta csöndesen a borát. Oda-telepedett melléjük és éppen csak a barátság kedvéért meg-foldotta a két ember előbbi dis-kurzusát.

— Bizony, keserves dolog mind a kettő. Keserves az elő-ke is, meg keserves a holtakat is szolgálni. Hanemhát a bajon is lehet néha segíteni...

A másik kettő nem értette.

— Lehet? — kérdeztek egy-szerre mind a kettőn.

— Lehet. Itt vannak például maguk. Cseréljenek. Maga hordja ezután a halóttakat, maga meg söpörje az utcát.

A két ember arca egyszerre elkomorodott.

Szent Péter rájuk akarta ol-vasni a saját panaszukat... —

A másik kettő egyszerre vágott öklével az asztalra:

— Elég! — ordították, mer-hogy már dolgozott bennük az ital is.

Szent Péter megrettent, nem merte folytatni. Illedelmesen köszönt s elhagyta a helyiséget. Főnt az égben megállott a Min-denható előtt:

— Igazságot tettem uram — mondta alázatosan.

Az Úr mosolygott. A koc-smában lent a vendéglős meg-gyújtotta a lámpát.

Nagy sikerrel nyílt meg a haditudósító kiállítás Nagyváradon

Nagyvárad, július 13. Rusz-ki-czi-Rüdiger Imre altábornagy a honvédelmi miniszter képviselőtestületében szombaton délelőtti 11 órákor nyitotta meg a magyar haditudósító osztály kiállítását. Az ünnepélyes megnyitáson résztvett a város társadalmi életének előkelősége. —

Hlatky Endre főispánnal és Tisza Kálmán vármegyei alispánnal az élükön, a kiállítást a Korona mozgófényképező helyisé-gében rendezték meg Ruszki-czi-Rüdiger Imre altábornagy. Kádár Gyula vezérkari ezredes és vitéz Csikos Jenő ezredes, a honvéd haditudósító osztály pa-rancsnokának kíséretében érkezett meg a kiállítás megnyitá-sára. A kiállítást július 17-től több mint egy héten keresztül tartják nyitva és annak befejeztével nagyszabású honvéd estet ren-deznek, budapesti film és szin-művészek szereplésével. Az elő-jelekből ítélve a kiállításnak Nagyváradon éppen olyan sike-re lesz, mint Győrben volt.

Méregész Biharkeresztesen egy halott, tizenhat súlyos beteg

A biharkeresztesi tisztiorvos jelentette a debreceni ügyész-nek telefonon, hogy a községben mérgezés következtében súlyos beteg lett Szűcs Margit, aki a kórházba való szállítás után meg is halt.

A községben még 16-an lettek betegek és az a gyanú, hogy élelmiszermérgezés történt. A vizsgálat folyik annak megállapítására, hogy mi okozta Szűcs Margit halálát és a többiek súlyos betegségét. A debreceni vizsgálobíró boncolást rendel el Szűcs Margit halálesetével kapcsolatban.

A mérgezési esettel kapcsolatban indult vizsgálat során megállapították, hogy a mérgezés egy uradalom idény munkásai kapták és azok közül is az a munkás, amelyet komádiból szegődtek munkásoknak, de csak a komádik soráiból tor-tentek megbetegedések. A munkások nem közös konyhán étkeztek, hanem az uradalomtól kapott élelmiszerből főztek maguknak.

Több orvos megvizsgálta a beteget, akiknél fejfájás és gyomorfájás ideges rángatózásokkal vegyesen fordult elő. A súlyosnak indult betegség mind a 16 esetben győgyült, csupán Szűcs Margit halt meg. A halál-okát agyhártyagyulladásban állapították meg. A munkások az uradalomban nikotinos és arzén-permetező munkálatokban is résztvettek és lehetséges, hogy permetezés közben kaptak mérge-zést.

Nagy érdeklődésre való tekintettel

Göndör TIP-TOP Revü
az Arany Bika dísztermében
előadássorozatát néhány nappal
meghosszabbította!

Minden előadásnál fellép 16 világattrakció.

Előadások kezdete 1/28 órákor. Jegyelővét d. e. 10-1-ig és d. u. 4-6 óráig. Telefon: 29-19.

A Winnizában feltárt tömegsírokból eddig 8-10.000 embert hantoltak ki

ORSÓS PROFESSZOR A WINNIZAI TÖMEGSÍROK BORZAJMAIRÓL

Berlin, július 19. Abban a külföldi szakértőkből álló orvosi bizottságban, amely a winnizai tömegsírok feltárásának tudományos munkáját végzi, magyar részről Orsós Ferenc dr. egyetemi tanár, a MONE elnöke, a budapesti törvényszéki orvostani infézet volt vezetőtagja is részt vett. Orsós professzor most érkezett vissza repülőgépen Winnizából német fővárosba. A MTI berlini tudósítójának felkereste és megkérte, mondja el a helyszínen szerzett tapasztalatait:

Orsós professzor a következőket válaszolta:
— Winnizában végignéztük az eddig feltárt hullavermeket. Nincs még valamennyi hullaverem feltárva és bizonyára még sokat fedeznek fel. A nagyobb eddig feltárt vermekben legalább 8, de valószínűleg 10 ezernél is több hulla fekszik. — Kora hajnaltól késő estig zárandokolnak ide Winniza és az egész vidék legszegényebb sorú lakosai. Már több napja nézik az egész utcásokat, tereket alkotó ruhadarabokat, de saját halottjuk nyomaira még sem ta-

lálnak rá, sokan viszont ráakadtak, állítólag Szibériába száműzött hozzátartozójuk ruházataira és felismerték még a tetemeiket is. A kivégzettek és hozzátartozóik Ukrajna munkásai és földművesei közül valók. Papok, tanítók, egyházi személyek is vannak az egyszerű és leggyengébb származású emberek között, de ezek csak gyér számban. A holttesteknél talált okmányok szerint az a kijelentés, hogy az illető keresztet vetett magára a templom előtt, hogy családjában pap volt, hogy családjának egy tagja külföldön tartózkodik, hogy a házkutatásnál bibliát, vagy rózsafüzért, vagy idegen nyelvű könyvet találtak, teljesen elegendő volt a kivégzésre. Az egyik előttünk kiürített veremből kikerült holttesteken túlnyomó részben feltűnő száj, tarkó, illetve nyaklövés volt lelélhető. Ezek egyrésze természetesen nem halt meg rögtön. A winnizai áldozatokat 1938-ban végezték ki. — A holttestek egy részét meglepően konzervált állapotban találták.

Felvidéki séta

Nagybányától mintegy tizenkettes kilométer távolságra fekszik a Felsőbányán, az az ötezer lelket számláló bányaváros. A multéhoz való ragaszkodásként történelmül őrizte meg barokk jellegzettségét s tisztá karakterumával úgy hat, mint egy darab itt felejtett mult. Ez a város is, miként Nagybánya hajdanában, tiszta protestáns volt. A multról régi református templomának több évszázados uraslatos tanuskodik. A helyi hivatal őrzi az első nyomtatott szöveget, valamint két darab szinarany uraslati kehelyt, amelyek ötvösművészetünk csodálatos szép alkotásai. Ma már vallásilag megoszlik a lakosság. A hatalmas méretű katolikus templom imponáló nagyságát a mellette fekvő hegytömb nemhogy kicsinyítene, hanem csodálatos harmo-

niával foglalja egységbe.

Vasárnap délután van. A feltűnő tisztaságú városnak gyorsan futó és záporozott végig most ragyogó szépséggel tuz le a keső délutani aranyos napsugár. A hegyek úde zólu lombja megzsinnesedik a fényben s a pazar színpompában beletudzeve az apró barokkos fehér hazsakkak sora úgy hat, mint egy tündérvilág. A vasárnap tisztelegere unneplőse orozóit manyok es legények sétálnak a foltcan. A templomtérén a bányásokból atakult fuvoszenekar hangversenyez. A derek muzsikuskok amint az idegeneket meglátják, mintegy tudasuk igazolására Strauss. kek Duna keringőjeit kezdik játszani. Mindent egybefogva megkapó az összehatas s amint a szelő Strauss kedves melodit hozza felénk, az első világháború előtti időkhöz ringatjuk magunkat s úgy érezzük, nem igaz mindaz, ami azóta történt, nem volt és nincs is háború.

Felsőbányáról erős berregéssel kapaszkodik feléle még az első világháború alatt kiéptített szerpentin úton a kirándulókat szállító teherautó. A hatszáz méteres magasságnál véget ér a kiránduló autótúja. Mas irányba kell még kétszáz métert felkapaszkodni. Az út megéri a fáradságot mert a nyolcszáz méter magasságnál különleges szépségű hely várja a természetbarátokat. A tengerszint felett 800 méter magasságban egy 12-15 holdnyi területen fekszik a tengerszemszerű Bódi tó. Köröskörül 5-700 méterrel emelkednek fölfele a gyönyörű hegyek. A hitatos, ünnepies esend. Úgy éri az ember, amidőn maga előtt látja a természet ezernyi szépségét, méltóságát teljes esendjét, mintha templomban állana s önkéntelenül feltör a lélek mélyéről a nem szavakba formált legigazibb Istent dicsőítő buzgó imádság.

Amint a természet szépségének megejtő varázsa felenged lelkünkben, megszólal a felsőbányai turistavezetőnk: Ugye kár, hogy még kultúrátlan hely, nehezen közelíthető meg. De lesz ám jövőre már kiéptített utunk és fából épített szállók is, hogy közkinccsé tegyük ezt a gyönyörű helyet... Es mi kizárólag a közkinccsé tétel lehetősége szempontjából adunk igazat kérésőnknek.

— A norvég partok előtt a németek elsüllyesztettek egy ellenséges búvárnaszádót.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. VII. 20.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 17-én reggel 8 órától, július 24-én reggel 8 óráig: „Megváltó” Plac u. 18, telefon 14-64, sz. — „Muraközy” Plac u. 72., telefon: 37-38. — „Bocskay” Cegléd u. 22, telefon: 29-14 — „Csokonay” Mester u. 43. sz., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem” Csapókeret Jánossy u. 44. szám.

A diákkaptár óradnai táborozása

körül panaszok merültek fel. Úgy értesültünk, hogy többen hazajöttek, mert nem voltak melegek az ottani körülményekkel. Szóbeli panaszok is szárnyrakeltek, de ezeket nem tudjuk még ellenőrizni s ezért nem adhatunk helyt nekik. — Kérjük a szülőket, akik konkrét panaszokat tudnak, szíveskedjenek írásba foglalni és szerkesztőségünkbe eljuttatni, aláírásukkal és pontos lakás-címükkel ellátva. Ha a nyilvánosság erejével segíthetünk, természetesen a szülőknél rendelkezésre állunk, mint ahogy a hazafias cél szolgálata érdekében teljesen díjtalanul közlötünk cikkeket a gyantaszedés sikerének előmozdítása végett is.

— Olasz tiltakozás a klasszikus oktatás megsemmisítését célzó ellenséges tervek ellen. A leghíresebb egyetemi városokban és Olaszország évszázados kultúrközpontjaiban tiltakozó gyűléseket tartottak és megbeszélést tartottak a klasszikus oktatás megsemmisítését célzó ellenséges tervekkel. Az egyetemek és kultúrtervezmények vezetői ebből az alkalomból táviratot intéztek a közoktatásügyi miniszterhez, amely táviratok mindezt bizonyítják, hogy az olasz nép nem akar és nem is fog lemondani az évezredek római hagyományokról, a latin műveltségről, amely műveltség nemcsak az olasz nép, de Európa és a fehér ember műveltségének is alapja.

— Herbold Zoltán sikere Hévízen. A hévízfürdői Tisztviselő Házában keres gyógyulást Herbold Zoltán, a nagyecseri iskola tanítója is. Mint jóleső érzéssel értesültünk, Herbold Zoltán a gyógyulásra szánt ideje alatt sem szünet meg nem es célokért dolgozik. A Tisztviselő Házában a bajtársi szolgálat javára estélyt rendezett, amely nek tiszta jövedelme 480 P volt.

— Mackenzie King kanadai miniszterelnök a parlamentben mondott beszédében kijelentette, hogy a háború után még az egyesült nemzetekhez tartozó államok sem vehetnek egyenlően részt az újárendezésben.

— Harminkét évvel ezelőtt repült először magyar ember Bécsből Budapestre. Székely Mihály gépészmérnök volt az az ember, aki kora hajnalban indult Bécsből és este nyolc órára ért a rákosi repülőtérré.

— Egy fiatal asszony esküvőjét követő napon megölte magát. Budapest a Juhász Andor-utca 28. szám alatti ház ötödik emeletéről az udvarra vetette magát Menyhart Sándorné 21 éves asszony. A fiatal asszonynak egy nappal előbb volt az esküvője.

— Lezuhant a meggyfáról és halálra nyársalta a szőlőkaró a nagymarosi határban Várnai Sándor tisztviselő 32 éves felesége.

Gaspardito, a szlovák sajtó és propagandafőnök négy napot Magyarországon tartózkodott Uleiu-Reviczky Antal meghatalmazott miniszter, sajtófőnök vendégeként. Gaspardito szlovák sajtófőnököt Kállay miniszterelnök kihallgatáson fogadta.

Kettős álkulcsos betörés a Gyöngyösi-utcán

Vasárnap éjszaka ismeretlen tettesek álkulcsal teljesen azonos körülmények között két helyen is betörést követtek el a Gyöngyösi utcán.

Máral István Gyöngyösi utca 8. szám alatti lakosnak nyári konyhájába hatolt be a betörő és onnan 1000 pengő értékű ruhaneműt, lekvárt, cukrot és kisebb helmikát lopott el. Megelőzőleg pedig Asztalos András építész Gyöngyösi utcai kertjének kunyhóját nyitotta fel és onnan szintén ruhaneműket lopott 1000 pengő értékben. A rendőrség megindította a nyomozást a betörő kézrekerítésére.

— Az angol hatóságok Szudánban lefogalták az egész ipari és mezőgazdasági termelést a maguk részére.

— Meglopták az autobusz Szabó Mihályné István-út 51. szám alatti lakost. Száz pengőt és az arcképes igazolványát lopták el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Ötszáz pengő értékű ruhaneműt loptak el Batori Jánosné Barna-utca 26. szám alatti lakásáról. A tettes minden valószínűség szerint álkulcsal hatolt be a lakásba, kihasználva a tulajdonos távollétét.

— Kacsari Rezsóné, aki üvegre fest arcképeket, a déli órákban keresse fel öv. Hírpiné öngyáságát a Meszena-utca 5. szám alatt 1. ajtó. Szeretne egy képet megfestetni. Egyben kérjük, adja le a címét szerkesztőségünkben.

— Levente leányvezető tanfolyamot rendeznek Kecskeméten. A tanfolyamra az ország egész területéről 220 hallgatót vesznek fel, lehetőleg tanítókat vagy tanárnőket. A tanfolyam két hétig tart.

— Befeleződött a soproni nyári egyetem. Az utolsó előadásokon közérdekű szociális kérdéseket tárgyaltak meg.

— Bevezetik a tejtulványrendszert Szegeden. Egyelőre a betegek, gyerekek, kisgyermekes anyák és öregek kapnak tejtulványokat. Az új rendszer augusztus elsején lép életbe.

— A hősök emlékművének virágdíszét lopták meg Sopronban a lelketlen tolvajok. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— Kokainnal kísérlet meg öngyilkosságot Gazdag Irma 22 éves Kisfaludi-utca 30. szám alatti lakos. Az utcán rosszul lett, a mentők kiszállították a belklinikára. Állapota súlyos. Öngyilkosságának okát nem akarta megmondani, azonban megígérte, hogy ha most meggyógyul, nem fog többé öngyilkosságot megkísérelni.

— Összegejté a felrobbant petróleum ifj. Jóó Pál és Fehér János egykiki lakosokat. Beszállították őket a klinikára. Kihallgatásukkor elmondották, hogy Jóó Pál traktorának lámpájába akart petróleumot önteni. Azonban alig közeledt a petróleumos kannával a lámpához, hirtelen láng csapott ki s a kanna felrobbant. Minden valószínűség szerint égő szikra marhatott a lámpában s ez okozhatta a robbanást. Jóó Pál a karján és arcán, Fehér János pedig az oldalán szenvedett súlyos sérüléseket.

— Szicília szigetén egyre több nem katonaköteles diák jelentkezik, hogy résztvegyen a sziget védelmében. Az anyaországból is sokan jelentkeznek a diákok sorából katonának, sőt a hadsereg kötelékéből elbocsátott rokkant katonák is kérik felszerelésüket.

Signal
bemutatja mindazt, ami Európát és a világot érdekli.

Signal
füzetről-füzetre közli a fontosabb háborús és politikai eseményeket.

Signal
tudósít közgazdaságról, tudományról, művészetről, kultúráról, filmről, színházról. Erdekes novelláival elszórakoztat.

Signal
hozza a legjobb fényképeket, rajzokat és színes képeket.

Signal
a modern európai ember különösen tájékozott képesfolyóirata.

Ara 40 fillér

* Eljegyzések. Nagy Béla m. kir. postaaltiszt (Miklós-u. 18) és Kozma Erzsébet (Szappanos-u. 13) jegyesek.

* Eljegyzés. Grusz Évát eljegyezte dr. Wessprémy Barna karp. tizedes. Minden külön értesítés helyett.

— A bolgár parlament rendkívüli ülészkát ma délután kezdi meg.

— Az enyvel dolgozó iparosokat, valamint az enyvelosztó kereskedőket ezúton értesíti az Ipartestület, hogy a július havi enyvel kiosztási határideje meghosszabbított folyó hó 25-ig, tehát az iparosok a kapott utalványukat ezen napig beválthatják. Ipartestület.

— Olaszországban 2 milliárd és 45 millió lírát fordított óvóhelyek építésére különböző városokban a belügyminiszterium.

— Az Egyesült Államok haderejének vesztesége washingtoni közlés szerint 1941 december 17. óta összesen 98.194 fő. Ebből 17.362 elesett, 22.460 megbesült, 31.322 eltűnt és 22.050 hadifogoly.

— Haldós baleset érte Von Otzen ezredet, a madridi német katonai attasét. Az attasé ki akart kerülni gépkocsijával egy járókelőt s oly szerencsétlenül fordult, hogy kocsija felborult és összetört. Az attasé szörnyethalt.

— Olaszországban korlátozták a vasúti forgalmat és csak a legsürgetőbb esetekben lehet vonatra ülni a polgárságnak. A nyaralás is megbénult, mert az üdülőhelyekre csak úgy lehet utazni, ha indulás előtt 20 nappal kérvényezik az engedélyt a jegybivattaltól.

— Kevesen tudták a liboról, hogy jobban bírja a hideget mint a jegesmedve, vagy a foka. Megállapították kísérletek során, hogy a liba 110 fokos hidegben is él, míg a többi állat elpusztul. Az északi népek ezért kenik be fagyás ellen libaszírral az arcukat, orrukat, mert a libaszír a fagyás ellen a legbiztosabban véd.

Nyílt-pályázat

A Tip-Top Revütársulat igazgatósága nyílt pályázatot hirdet egy húsz szóból álló, legjobban jellemző leírása annak, hogy miért van olyan kivételes nagy sikere a Tip-Top 1943 Revütársulának Debreczenben.

Kérjük az igen tisztelt pályázókat, küldjék el leírásukat G Ö N D Ö R címre, a Bika-szállóba, pontos név és címmel.

A díjnyertes pályázó 50 P és egy négy személyre szóló díjmentes páholyjuttalomban részesül.

A díjnyertes pályázatot csütörtök este fogják a színpadon felolvasni, illetőleg a jutalmat átnyújtani.

Tisztelettel:
a Tip-Top Revütársulat Igazgatósága.

Tégla helyett terméskövel építhető
Megrendelhető Fülöp mészkereskedőnél. Wesselényi-u. 121.
Telefon 27-90.

Elég, ha téged látlak

Óregasszony már az édesanyám.
A jó öreg túl van a hetvenen.
Ugy szeretnék kedvébe járni,
Hogy semmiben hiánya ne legyen

S csodálatos! Ó előz meg engem,
Pedig járása tipegős, nehéz.
Azt szeretném, ha pihenne szépen
És minden percben szolgálata
Kész.

Ha számolyt viszek a lába alá
S száz más figyelmet szívem
megragad...
Minden szava merő tiltakozás:
„Ugyan fiacskám ne fárassz
magad!”

És mint mézfolyam folydogál
beszéde,
Szívigható anyaszív vallomás!
„Elég ha téged látlak galambom,
Nem érdekel már engem semmi
más!”

(Sárrétudvari). Nagy Ferenc.

Üzenetek a frontról

Agárdy Mihály zászlós Hajdú-
szoboszlóra üzeni szüleinek, jól
van, ne aggódjanak. Kéri, írjanak.

Radnai Márton főhadnagy a
Z/801 tábori postaszámra üzeni
Debrecenbe feleségének és szülei-
nek, egészséges, semmi baja nincs.
Szerető csókjait küldi.

Gajdos György zászlós Debrecen-
ben lakó édesanyjának, testvé-
rinek és jóismerőseinek szíves
üdvözlét küldi. Kéri, írjanak.

Fazekas László tizedes a Z/695
tábori postaszámra üzeni Debrecen-
be feleségének és kisleányá-
nak, hogy egészséges, semmi baja
nincs. Kéri, hogy hamarosan vi-
szontlátják egymást.

Verebi Antal szakaszvezető a
K/806 tábori postaszámra üzeni
Debrecenben lakó hozzátartozói-
nak, hogy jól érzi magát, egészsé-
ges. Szerető üdvözlőket küld.

Turóczi Imre szakaszvezető a
K/806 tábori postaszámra üzeni
Debrecenben lakó hozzátartozói-
nak, ne aggódjanak miatta, telje-
sen egészséges.

Oláh Károly őrvezető a Z/980
tábori postaszámra üzeni Debrecenben
lakó szüleinek és menyasszonyá-
nak, Mezey Katicának szerető
csókjait küldi. Sokat gondol rájuk
és kéri, írjanak.

Gabos Márton honvéd a B/178
tábori postaszámra üzeni szülei-
nek és hozzátartozóinak Debrecen-
be, hogy egészséges, teljesen
jól van. Sok szeretettel köszönti
őket.

Gazdag Bálint honvéd a Z/980
tábori postaszámra üzeni szülei-
nek és hozzátartozóinak Debrecen-
be, hogy kifogástalan jó egészsé-
gben van. Szeretettel csókolja őket.
Írjanak gyakran.

Papp Vilmos a Z/980 tábori pos-
taszámra üzeni dr. Pokoly László
titkárnak, hogy jól van, egészsé-
ges. Üdvözlét küldi jóbarátai-
nak is.

Sojtos László a K/806 tábori
postaszámra üzeni Debrecenben
lakó menyasszonyának, ne aggód-
jék érte, teljesen egészséges. Leve-
let vár.

Lakatos törzsőrmester üzeni
édesanyjának és testvéreinek Debrecen-
be, ne aggódjanak miatta,
szorgalmasan írjanak. Sok szerető
csókot küld.

Zih Béla honvéd az F/198 tábori
postaszámra üzeni ismerőseit,
hozzátartozóit.

Vitéz Nagy Ferenc őrvezető az
F/198 tábori postaszámra üzeni
ismerőseit.

G. Nagy Bálint őrvezető a Z/610
tábori postaszámra üzeni Debrecen-
be szüleinek és rokonainak.
Máramaroszigetre menyasszonyá-
nak, hogy sok szeretettel gondol
rájuk a távollól. Jól érzi magát,
nincsen semmi baja, egyelőre nem
tudja mikor érkezik haza szabad-
ságra, várja leveleiket, csókol mindenkit.

Szegedi László honvéd és Lá-
posi János honvéd a Z/610 tábori
postaszámra üzenik szüleinek,
hogy jól vannak, nincsen semmi

bajuk, csomagot várnak és sok le-
velet.

Frída Ferenc őrvezető a K/682
tábori postaszámra üzeni édes
anyjának Debrecenbe, hogy jól
van, a csomagokat megkapta, csak
azt sajnálja, hogy névnapjára nem
lehet otthon, de reméli, hogy szép
temberben hazamegy szabadságra.
Szerető csókjait küldi édesanyjá-
nak, testvéreinek, Molnár Sándor-
nének és a kis Evikének. Az
augusztusi csomagszelvényt adják
Zolinak.

Hj. B. Kiss Gábor honvéd üzeni
a K/682 tábori postaszámra fele-
ségének, kisleányának: Gabikának,
szüleinek, testvéreinek, rokonai-
nak, hogy nincsen semmi baja.

Szabó László honvéd üzeni a
K/682 tábori postaszámra társai-
val: Alberti András szakaszvezető,
Verbovszki János tizedes, Kancsi
János honvéd, Szikora János hon-
véd, Mann Áron honvéd, Szabó
László, Alb Péter Péter és Varga
László honvédekkel, hogy sok szer-
etettel gondolnak minden debreceni
kisleányra, akik itthon imádják
jókba foglalva a magyar honvédet
gondolnak rájuk.

— Dr Tassy Ferenc kitüntetése
Nagyon sokan ismerik Debrecen-
ben dr. Tassy Ferenc tanárt, aki
itt született és iskoláit is itt jár-
ta a Kollégiumban. Dr. Tassy Fe-
renc a római magyar királyi kö-
vetségen már hosszabb idő óta a
kulturális teendőket van
megbízva és évek óta él Olasz-
országban. A hivatalos lap közli
most, hogy a Kormányzó Úr a
vallás- és közoktatásügyi minisz-
ter előterjesztésére a gimn. íg-
cimet és jellegét adományozta
nek. Kitüntetés széles körben
kelt örömet Debrecenben is.
— Hét északamerikai repülő
kényszerleszállást hajtott végre
Ifni spanyol gyarmaton. A spanyol
hatóságok internálták őket.

— Megszüntették az usztasa
törvénykezéseket. A rendelet a
horvát katonai törvénykezékek
egyesítéséről szóló törvény értel-
mében lépett életbe.

— Lovagkeresztet kapott Rib-
bentrop fia, Rudolf Ribbentrop
Hitler testőrségében egy pánólos
század parancsnoka a Bjelgorodi
harokban tüntette ki
magát.

— Kétszáz darab sertést elko-
boztak Tócsón, Hodra János és
társai sertéskereskedőktől, mert
a sertéseket a megengedettnél
magasabb áron akarták értékesí-
teni.

— A süttőszakosztály tagjai
szerdán délután látogatják meg a
Nagyerdőn a szörvány gyerme-
keket. Az elnökség ezután közli,
hogy az Ipartestületből öt órákor
indulnak és fél hatkor lesznek
kint a nagyerdő nyaraló telepen.
Kéri az elnökség, hogy néhány
tészta, vagy gyümölcsöt hozza-
nak a tagok magukkal.

— Martinique szigetének 14 hó-
napig tartó zárata azt eredmé-
nyezte, hogy szigetén minden
élelmiszer, üzemanyag elfogyott.
A motoros járműveket rummál
kevert gazolinnal hajtották.

— A közellátási felügyelő
Budapestben két napig értekezleten
vettek részt, melyen a kereske-
delem értékesítési vonalát tisztá-
zták.

— A brit indiai kormánytól a
hinduk nagygyűlésen követelték,
hogy szüntessék meg a politikai
foglyok megbotázásának rend-
szerét.

— Az európai hadszíntéren levő
északamerikai csapatok főpa-
rancsnokává Gerov vezérőrnagyot
neveztek ki.

— A hongkongi kormányzó
területén levő értékes olombánya-
kat a japán kormányzósg újra
üzembe helyezte.

— A japán haditengerészeti
légiflottánál húszezer diák jelent-
kezett önként szolgálatra. Sok
jelentkező saját vérvétel frta meg
a felvételi kérvényt.

— Kelet-Afrikából ismét ki-
lencezer olasz telepést szállítottak
haza. A telepéseket augusztus
elsőjére várják Olaszországba.

— Hüsseln Ragip Baydur lett a
moszkvai török nagykövét, Bay-
dur eddig Rómában teljesített
szolgálatot, de a múltban már
egyszer képviselte Törökországot
Moszkvában.

* Fűrdődressznek használt ru-
hát is tökéletesen átalakít Mayer
Julia fűzőszalon, Piac-utca 58.

Könyvelését elvégzi
a Könyvelési Szakiroda
Vörösmarty-u.24. T.29-05

**A közönség szava
Köszönjük**

a m. t. Szerkesztőségnek, hogy
helyet adott annak a pana-
szúrnak, mely kifogásolta a
Simonyi út baloldali első mel-
lékutcájában a személtérakodó
létesítést. És köszönjük, hogy
az illetékesek a Debrecenben
közölt felszólalásra azonnal in-
tézkedtek. Már elvitték a szemé-
tdombot.

Egyetemi tanár.

**Érettségi találkozó
a Dócziban**

Vasárnap délután tartották
tíz éves találkozójukat a Dóczy
gimnázium 1933-ban érettségiz-
t B. osztályos növendékek.

A találkozón a lányok szép
számban megjelentek, legtöbben
már férjikkel és gyermekeikkal
együtt. A tanárok közül ott
voltak Rábold Gusztáv, a VIII. B.
osztályfőnöke, valamint Péterffy
László igazgató, Siposs
Mária, Tóth Elekta és Szele
Miklós tanárok.

A találkozót dr. Kalmár La-
josné Julow Katalin, a VIII. B.
vált önképzőköri elnöke rendezte,
ki ez alkalommal kedves,
meleg hangú beszédben köszön-
tötte a megjelenteket.

Szele Miklós vallástanárról szív-
ből jövő imát mondott.

Ezután Rábold Gusztáv ny.
tanár vette elő a tíz év előtti no-
teszt és sorra szólította a lányo-
kat. A jelenlevők felelték. El-
mondták a letűnt tíz év törté-
netét, kik a saját életéről. A
hiányzó helyett a többiek be-
szélték.

A beszámoló után együtte-
sen kivonultak a Köztemetőbe
és koszorút helyeztek elhunyt
tanárjuk: Dr. Fazekas István
sírára.

Este a Vigadóban gyűltek
össze és kellemes beszélgetés
közben sokáig együtt maradtak.

**Bűnügyeket indított el
Karlovszky „Piros ruhás
nő” című képe**

Hirt adunk annakidején ar-
ról, hogy Karlovszky Bertalan-
nak a Fővárosi Körtárból lévő
»Piros ruhás nő» című képét
ellopták. A tettes nem került
kézre. A napokban véletlenül
fordult következett be. A de-
tektívek nyomoztak egy 40.000
pengős sikkasztás ügyében és
egy fiatal magantisztviselőnek
és fiatal barátjának kihallgatá-
sa során kiderült, hogy a sikk-
asztásban nemcsak ketten van-
nak érdekelve, hanem Csósz Fe-
renc 22 éves festőnövendék is.
Véletlenül házkutatást tartottak
a festőnövendék lakásán és meg-
találták az ágyba rejtve a »Pi-
ros ruhás nő» című képet. Csósz
beismerte, hogy ő lopta el a ké-
pet, melynek varázsától nem tu-
dott szabadulni és éjszakánként
nézegette a lakásán. Kiderült az
is, hogy a képet dr. Alács Fe-
rencné — aki textilkereskedő és
együtt élt a fiatal festőnövendék-
kel — magának akarta megsze-
rezni és ezért áru ígérvényvel
pénzt csalt ki kereskedőktől. A
pénzből ötezer pengőt adott
Csósznek, hogy az a képet adja
majd neki.

A nyomozás megindulása
után Csósz és dr. Alácsné elha-
tározták, hogy öngyilkosok lesz-
nek. Csósz Békéscsabára uta-
zott és egy ismerős gyógyszer-
észtől morfiumot lopott. Buda-
pesten a morfiumon osztozkod-
tak, csak az asszony mérgezte
meg magát, de őt is megmentet-
ték az életnek. A festőnövendék
és a textilkereskedő most le-
tartóztatásba kerültek és mind-
ez történt a »Piros ruhás nő»
című festmény miatt.

— Angol—portugál megbeszélés-
lések folynak Lisszabonban. — A
megbeszélések gazdasági jelle-
gűek.

G y á s z r o v a t

Nemes Gyurika 14 hónapos korá-
ban elhunyt. Temetése kedden
tizenegy órákor lesz a díszravata-
lózó teremből a családi sírboltba.
Gebauer cég rendezi.

Keckés Rózsika 23 éves korá-
ban elhunyt. Temetése szerdán öt
órákor lesz a díszravatalozó terem-
ből. Lakás: Kerekes-utca 46. Ge-
bauer cég rendezi.

Vitéz Boldogh István földbirtok-
os életének 59-ik évében elhunyt.
Temetése csütörtökön 5 órákor
lesz a díszteremből református
szertartással. Lakásunk: Czegléd-
utca 14. Csurka temetkezés.

Zárad Józsefné Tamás Erzsébet
64 éves korában elhunyt. Temetése
kedden délután 6 órákor lesz a
köztemető II. A) ravatalozó termé-
ből. Lakás: Monostorpályi-út 86. Dankó
temetkezés.

Fodor József hadirokkant 35
éves korában elhunyt. Temetése
kedden délután 3 órákor lesz a hő-
sök temetője ravatalozó terméből.
Dankó temetkezés.

Dr. Dobsa László, az Ipartestü-
letek országos Központjának érde-
mekben gazdag igazgatója elhunyt.
Nagy részvét mellett temették el a
főváros által adományozott dísz-
sírhelyen. Személyét Debrecenben
is különösen az iparoskörökben
nagy tisztelet vette körül és benne
a magyar kézművesiparoságnak

odaadó, harcos munkása dőlt ki az
élték sorából.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon
kedves rokonainknak, ismerő-
seinknek, valamint a debreceni
Iparos Dalkör tagjainak, kik fe-
lejtethetetlen jó édesanyánk, nagy
mamánk, özv. Kovács Mihály
temetésén résztvettek, ravatalo-
koszorúkat és csokrokat helyeztek
résztvénynyilvánításukkal fájdalom-
ukat enyhíteni igyekeztek, ezúton
mondunk hálás köszönetet. A gyá-
szoló család.

— Szigorú intézkedéseket hoz
a főváros a zuglaci ellen. A jó-
vőben az állomásokon a legszigo-
rúbb ellenőrzést fogják gyakorol-
ni s a megengedett 5 kilón felüli
élelmiszereket elkobozzák.

— A Madrión élő olaszok je-
lentkeztek az olasz követségben
és hűségnyilatkozatot tettek.

— Bose hindu vezér Japánban
alakult nemzeti hadseregébe egy
nap alatt 2500 hindu ifjú
jelentkezett.

— Krasznodarban hétezer em-
bert lövett agyon a szovjet. A
kivégzettek többnyire művészek,
tanítók, tolmácsok, alkalmazot-
tak és munkások voltak, akik a
német megszállás alatt a néme-
teknek dolgoztak.

— Törökországban propaganda
miniszterium létesült, melynek hi-
vatalos neve egyelőre: sajtó-
főigazgatóság. Később kapja
meg a hivatal a propaganda mi-
niszterium és sajtóminiszterium
jellegét és nevet.

S P O R T

**Pompás eredmények, remek küzdelem
a kerületek közötti atletikai viadalon**

Ragyogó napfényes, kellemes
nyári időben az egyetemi sport-
telepen bonyolították le az Észak-
—Dél—Kelet kerületek közötti
atletikai versenyt.

A Híszkegy elhangzása után
kezdődött a verseny, mely-
lyen kiváló eredmények születtek.
Baranyai az északkeleti kerület
300-as 1 perc 55 mp. kiváló idő-
vel nyerte a 800 métert s ideje
új kerületi csúcst ért. Bartha 100
méteren megverte a diósgyőri
Solymosit. Magasban Kapros dr.
180 cm-t ugrott. A nap legszebb
küzdelme az 1500-asok versenyé-
re volt a itt hatalmas iram után
három új kerületi csúcst ért. Csósz
Gerelyhajításban Rákhegy 59
méter 13 cm-t, súlydobásban pe-
dig 13 méter 95 cm-t ért el.

A szépségű érdeklődő előtt
lefolyott egyes számok eredményei
a következők:
100 méter: 1. Bartha Kelet
11 mp. 2. Bodnár (Kelet) 11.5 s.
Solymosi (Észak) 11.5 s. Kaku-
sz (Dél) 11.6 mp. 5. Zsáros (Dél)
11.9 s. Szabados (Észak) 11.9 s.
Bartha jó kapja el a rajtot és vé-
gig vezetve biztosan győz.

Súlydobásban: 1. Rákhegy
(Észak) 13 m 95 cm. 2. Erdélyi
(Dél) 12 m 89 cm. 3. Szolnoki
(Észak) 12 m 75 cm. 4. Beck
(Kelet) 12 m 48 cm. 5. Mikics
(Dél) 12 m 14 cm. 6. Divinyi
(Kelet) 12 m 05 cm. Elsőre az
országos leventebajnok, Erdélyi
dobja a legnagyobbat, de Rák-
hely már a másodikra 13 m 51
cm-t dob. A harmadik dobásnál
senki sem javít. Negyedikre Rák-
hely dobja a legnagyobbat. Erdé-
lyinek nem ment. A többiek jól
küzdöttek.

800 méter: 1. Baranyai
(Észak) 1 p 55 mp. 2. Soltész
(Kelet) 1 p 56 mp. 3. Réhn (Dél) 2 p 02.6
mp. Volep (Dél) 2 p 02.8 mp. 5.
Dankó (Észak) 2 p 03.4 mp. 6.
Kovács (Kelet) 2 p 04 mp. Gyö-
nyörű küzdelem. Az első körben
Baranyai 54.8 mp-el vezet, utána
a többiek Réhn, Danó, Kovács és
Volep. Az ellen egyesben Soltész
tör előre, de nemsokára Baranyai
erősít és előz. Az utolsó kétszáz
méteren hatalmas hajrá fejlődik
ki a két futó között és gyil-
kos küzdelemben mintegy három
méterrel győz a diósgyőri atléta
a szintén pompásan futó Soltész
előtt.

Rúdugrásban: 1. Bakov (Dél)
340 cm. 2. Szakály (Észak) 320
cm. 3. Béres (Észak) 320 cm. 4.
Ráthonyi (Kelet) 310 cm. 5—6
holtversenyben Vámosi (Kelet)
és Benis (Dél) 300 cm cm-rel.
Bakov szép stílusban ugorva biz-
tosan győzött. Szakály tehetsé-
ges, csak a rohammal van baja.

Ráthonyi és Vámosi jól ugrott.

Magasugrásban: 1. dr. Kapros
László (Kelet) 180 cm. 2. Rozs-
nyai (Észak) 170 cm. 3. Almás
(Dél) 170 cm. 4. Bartha (Észak)
165 cm. 5—6. Ráthonyi (Kelet)
és Csordás (Dél) 160 cm dr. Kap-
ros tartja jó formáját s a 180-as
magasságot is elsősre vitte. —
A 185-ön volt egy jó kísérlete,
de ennél, a dobhatásnál megcsú-
szott és így hajszállal verte a
léceit.

110 méteres gutfutás: 1. Nyá-
dasdi Észak 16.2 mp. 2. Bécs, Ke-
let 16.6 mp. 3. Mikics, Dél 18.7.
Varga, Dél 18.8 mp. 5. Béres, É.
19.5 mp. 6. Kazár, Kelet 19.6 mp.
Remek rajt után Nádasdi vezet,
két gátna botlik, de még így is
biztosan győz a jó formában levő
Bécsy ellen. A többiek szoros ver-
senyt futottak a helyezéseikért.

5000 m. 1. Csépanyi, Dél 15 p.
57.8 mp. 2. Kovács, Dél 16 p. 30
mp. 3. Lecskó, Kelet 16 p. 32.2
mp. Apró, Észak 16 p. 50 mp. 5.
Juhász, Észak 17 p. 0.25 mp. —
Csépanyi remekül küzd és három-
szor már jó méterekkel vezet.
Utána fokozatosan erősít és re-
mek hajrával jó időt futva győz.
A második helyért Kovács és
Lecskó nagy küzdelemből a fris-
sében hajrázó Kovács került ki
győztesként.

400 méteren: 1. Solymosi, É.
51.4 mp. 2. Varga, Dél 52.1 mp.
3. Bajczy, Észak 53.2 mp. 4. Pi-
ligyi, Kelet 53.4 mp. 5. Nyiró,
Dél 54.4 mp. 6. Ráthonyi, Kelet,
Solymosi a cél előtt 150 méter-
rel az élre tör és győz. Az erős
ellenfél nagyan befolyásolta az
eredményeket.

Diszkoszvetésben: 1. Faragó,
Észak 41 m. 93 cm. 2. Klics, É.
41 m. 13 cm. 3. Mikics, Dél 36 m.
46 cm. 4. dr. Illyés, Kelet 38 m. 18
cm. 5. Beck, Kelet 37 m. 12 cm.
6. dr. Novakovits 36 m. 18 cm. Az
első kettő szép versenyt vívott.
Mikics és dr. Illyés jól küzdöttek.

Távolugrásban: 1. Zsótér, Dél
658 cm. 2. Almás, Dél 657 cm. 3.
Fikly, Kelet 643 cm. 4. Nádasdy,
Észak 640 cm. 5. Berta, Kelet
621 cm. 6. Tompai, Észak 582 cm.
Az első négy szoros versenyt ví-
vott, melyből a szerencsésebb ke-
rült ki győztesen. Bertának nem
ment, pedig volt egy egészen
nagy belépett ugrása.

1500 méteren első Felczi Észak
4 p. 06.2 mp. északi kerületi fel-
nőtt és ifjúsági csúcs. 2. Mikus-
kó, Dél 4 p. 07.9 mp. déli kerü-
leti csúcs. 3. Vágvölgyi, Észak
4 p. 09.2 mp. 4. Kovács, Kelet 4
p. 21.2 mp kerületi ifjúsági csúcs
5. Kovács, Kelet 4 p. 22.8 mp. 6.
Kovács, Dél 4 p. 28.5 mp. A
nap legszebb versenye Felczi A.
táv elejétől vezet és hatalmas

tramban fut. Mikuska állandóan rajta van és a célegyenesben, mi kor előzni akar Feledj teljes erőből hajrázni kezd és mintegy öt méterre biztosan győz. Az utolsó 400 méter ideje 1 perc volt. Az ifjúsági Feledj kiváló tehetség. Kovács az erős mezőnyben jól futva került csúcsot futott.

Gerelyhajításban 1. Rákhely (Észak) 59 m. 16 cm. 2. Kovács (Dél) 52 m. 72 cm. 3. Póka (Kelet) 48 m. 61 cm. 4. Törös (Kelet) 48 m. 46 cm. 5. Mikics (Dél) 42 m. 49 cm. 6. Tompay (Észak) 42 m. 40 cm. Rákhely kitűnő formában van s eredménye remek. Altalában a gerelyajítók kitétek magukért. A két debreceni Póka és Törös eredménye is kiváló.

4x100 méteres váltófutásban 1. Észak (Bajcsik, Nádasdi, Szalados,

Solymosi) 44.6 mp. 2. Kelet (Bodnár, Bányik, Török, Bartha) 44.8 mp. 3. Dél (Varga, Kakuszi, Zsótér, Bíró) 45.7 mp. Kelet csapata az utolsó váltásnál rosszul vált és Solymosi öt méter előnnyel indul Bartha előtt. Nagy küzdelem alakul ki, de Bartha még így is mintegy két méterrel szenved vereséget.

A lebonyolított versenyszámok után a kerületek közötti pontverseny állása a következő: Észak—Dél 80:59, Észak—Kelet 84:54, Dél—Kelet 73:65.

A Debrecenben régen látott nagyszabású atletikai versenyt zökkenőmentesen és mintaszerűen rendezte a kerület vezetője, Czuma Ferenc testnevelési tanár.

Móré János az erősítésekről, az utánpótlásról és a DVSC-re váró feladatokról

A Diószegi uti pályán találkoztunk össze Móré Jánossal, a DVSC új edzőjével, aki csak edzőnek új, hiszen valamikor éppen a debreceni vasutas csapatban kezdte játékos pályafutását, innen került a Bocskaiba, majd a Ferencvárosba, azután Franciaországba, ahonnan ismét visszakanyarodott pályafutása Debrecenhez, a Bocskaigyőz. Aztán jött Szolnok, ahol mint edző már az első évben a kilencedik helyről a harmadikra vitte fel csapatát, megnyerték a Magyar kupa-t és a Corinthian díjat.

Móré János tehát mint ismerős jött Debrecenbe s most, amikor a DVSC-pályán találkozunk vele, boldogan emlékszik vissza régi debreceni emlékeire... A múlt foszladozó fátyla fellebben előtte és gondolatai a régi időkre szállnak vissza.

Interjú akarunk az új edzővel, Móré Jánossal csinálni, de ő eleinte mereven elzárkózik mindenféle kérdés elől. Aztán nehezen mégis sikerül.

— En nem a beszédek, hanem a tettek embere vagyok... Csak akkor fogok nyilatkozni, ha a megérdemelt sikert elértem. Amikor Debrecenbe jöttem, vállaltam egy oly munkát, melyért zivarszen és tudásom legjavával fogok dolgozni.

Az erősítések felől érdeklődünk és a következő választ halljuk:

— Nem kívánunk szerződöttetni három négy játékosnál többet, mert nem cél az, hogy játékoskiszámunkat csinálgjunk. Elég lesz és azt hiszem velem éreznek a sportszurkolók is, amikor azt mondom, hogy a budapesti Nagy, a nyíregyházi Bogár, a szegedi Vörös és esetleg az újpesti Berzi lesz szerződik a DVSC-hez.

A Berzi-ügyről kérünk Móré-től bővebb felvilágosítást, mert

értesülésünk szerint már Móré a múlt héten elvitte az újpesti játékosokat, akik valóságilag és mégis olyan hírek kaptak lábra, hogy a lila-fehérek játékosai, a Csepeléi lettek.

— Berzivel én személyesen tárgyaltam és már meg is egyeztünk, amikor a Csepel tudomást szerzett a játékos távozásáról és hamarosan hatalmas összeget ígért a játékosnak.

Az úde zöld pázsitos pályára megyünk és a nagyszerű sporttelepre terelődik a szó. Móré azt mondja, hogy soha nem gondolta volna, hogy ilyen korszerű, gyönyörű sportpálya lesz a salakos Diószegi útból. A sportszarnokról pedig elragadtatással beszél, azt mondja, hogy ez az alkotás a vidéken egyedülálló építmény. A piros salak és a zöld pázsit, valamint az ujonnan festett felület, a sportszarnok és a pályát körülvevő kerítés valóban nagyszerű alkotás. És ez az egész létesítmény a debreceni műhelyfőnöknek, dr. Génessy Sándornak köszönhető. Az ő sportszeretete és áldozatos munkássága tette lehetővé azt, hogy Debrecennek megfelelő szép sporttelepe lett.

Móré a következőkben még elmondja, hogy nagy gondot fog fordítani az utánpótlás nevelésére, mert ez elengedhetetlen kelléke a sikeres munkának. A csapat játékosairól egyéni véleményem nem mond az edző, de mindenesetre elárulja, hogy kemény munkával de el fogja érni vágyát, hogy méltó utódot teremtsen az oly sok sikert és dicsőséget szerzett Bocskaik helyére...

Amikor elbúcsúzunk az edzőtől, megtudjuk még, hogy a csapat a nagyérdémi uszodában egy hetes nyaralást tart és azon résztvevők azok a játékosok, akik kivívták az NB I-be jutást.

A piaristák 6:1 arányban súlyos vereséget szenvedtek Püspökföldön az ottani L. E. együttese ellen a hadtest döntő mérkőzésén. A csapat egyetlen gólját Balla rugta.

Harangozó felmondó levelet írt a Szegednek. A játékos távozik akar Szegedről.

A DVSC július 26-án kezd meg edzéseit. Tegnapról kezdve a csapat a nagyérdémi uszodában nyaral.

Augusztus 22-én és 29-én Magyar Kupa forduló lesz. A DVSC csapata, mivel már az NB I-ben van, a selejtezők folyamán kikerült legjobb 16 csapat valamelyikével fog játszani a tavasszal.

Szegedi 2 perc 49.6 mp-t úszott Kolozsvárott mellen. A férfi 100 méteres gyorsúszást az ifjúsági Szatmári nyerte 1 p. 02.2 mp-vel. 100 méteres hátúszásban Galambos 1 p. 14.5 mp-vel győzött. Hölgyes számokban Novák Ilonka 1 p. 24.4 mp-et úszva 100 méteres hátú első lett a 100 méteres gyorsban is 1 p. 13.2 mp-vel győzött. A vízilabdában a Mátyas Kupát az FTC együttese nyerte el, mert a döntőben a MAC-ot 3:2 arányban legyőzte.

Berzit elvitte a DVSC elől a Csepel. Az Újpest vezetősége a Csepelnek adta ki Berzit, aki horribilis összeget ígért rá a debreceni csapat ajánlatára. Adámot pedig a Vasasnak adta át az Újpest ve-

zetősége.

Az MLSz közgyűlésén szóba sem került a győri ETO ügye és a vidék sereglése. A paragrafusok alapján kimondták, hogy ez az ügy, miután nyolc nappal előbb nem érkezett be indítványként, tehát nem tárgyalható, a vidéki résztvevők közt nem akadt egyetlen felszólaló, aki szóvá tette volna az ügyet. A közgyűlés megválasztotta három évre az eddigi tisztikart, elnökké Juhász Istvánt, ügyvezető elnökké Barcsy Jánost, társelnökké vitéz Guinzery Dénest, főtitkárrá Gálffy Endrét. A felső-tiszai kerületből tanácsstag lett Bánky László, Karsay Gusztáv pedig a számvizsgáló bizottságban kapott helyet.

—o—o—o—

Bogár megszerzése is megghiúsult, Vörössért elutazott Kántor Ferenc ügyvezető és Móré edző. A DVSC erősítési terveit eddig balszerencsés kísérte. Berzi átvételére már megállapodtak az Újpesttel és a játékoskal, de közbenlépett a Csepel nagyobb ajánlattal és a játékos a bajnokságba ment. Bogárért tegnap utaztak Nyíregyházára a DVSC vezetői, de a tárgyalások itt sem vezettek eredményre. A MOVE Szabolcs, mikor a DVSC vezetősége már minden anyagi feltételüket teljesítette volna, kijelentette, hogy nem adják el szélsőségeiket. sőt még erősíteni

akarnak az új szezonra. A tegnapi napon egyébként Markovits Szilárd telefonált a DVSC-nek Szegedről, hogy megérkezett nyaralásából és hajlandó tárgyalni Vöröss átadására nézve, mire Kántor Ferenc ügyvezető és Móré János edző elutaztak a játékosért. Nem lepne meg bennünket, ha ez a tárgyalás sem vezetne eredményre, annyival is inkább, mert Vörössért 12.000 pengőt kérnek, amit a klubban nagyon tehetséges fiatal játékos — nézetünk szerint — nem ér meg. A DVSC vezetősége 8000 pengőt már meg is ígért. A szegedi út kapcsán Budapestben is szétnéz a DVSC vezetősége. 25.000 pengőt vittek magukkal játékosvásárlásra és nagy a panasz, hogy nincsen megfelelő játékos a láthatáron, ami van, az pedig megfizethetetlen. Legyen szabad emlékeztetnünk a DVSC vezetőinek decemberi és januári cikkeinket, amikor sürgettük az erősítéseket. Akkor még sokkal olcsóbban lehetett volna kitűnő játékosokhoz hozzájutni, ráadásul azok már régen beilleszkedtek volna a csapatba.

„Egy összekötőt feltétlenül veszünk — mondotta Móré János munkatársunknak. — Másiknak ott lesz Berce, akit abban az esetben, ha nem sikerül másik összekötőt vennünk, nem a fedezetsorban, hanem a támadósorban fogunk szerepeltetni. Meggyőződésem, hogy kellő edzéssel úgy felhozzuk Bercezt Csicsót, hogy hamarosan legjobb formájában lesz...”

Szép sikerrel folyik a DVSC társadalmi gyűjtése játékosvásárlásokra. Különösen a debreceni kereskedőtársadalom mutat megkapó áldozatkészséget.

KÖZGAZDASÁG

A Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulata felnevel egy hadiárvéd

Tegnap délután tartotta a Debrecen és Vidéke Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulata tagértekezletét Timár-utcai helyiségében. A Nemzeti Hírszeg egy elismádkozása után Vojth Simon elnök tájékoztatta a tagokat az italarokról szóló legújabb rendeletről, melyet a közellátási miniszter adott ki. A rendelet sokszorosított példányát a tagok között szétosztják. Örömmel közölte, hogy a boszornémi tagok száma 30-ra emelkedett.

A vendéglői szünnapok bevezetéséről nem döntöttek, ezt a kérdést legközelebbi tagértekezletükön tárgyalják meg. Kimondták, hogy küldöttségileg felkeresik a főispánt és közbenjárásit kéri, hogy Debrecenben is engedélyezzék a pereg és zsemlye árusítását. Nyíregyháza és más városokban kapható pereg és zsemlye, melláttan tehát, hogy csak Debrecen legyen kivétel.

Az értekezlet egyhangúlag hozzájárult Hámori János és Szentandrassy László jegyzőkönyv hitelesítőikül való kinevezéséhez.

Vojth Simon elnök javaslatára az értekezlet egyhangúlag elhatározta, hogy egy hadiárvéd nevelését az Ipartársulat magára vállalja. Az ülés az elnök zárószóval ért véget.

—o—o—o—

A budapesti kávéipar-tesztelő elnökének nyílt levele a pénzügyminiszterhez

Ismertettük a bélyegilletékes számlalólapok bevezetését a vendéglátó iparban. Ez a rendelkezés érzékenyen érinti a vendéglátó iparban az éttermeiket, kávéházakat és különösen azt sereglézik, hogy az illetéket nem kell fizetni korcsmákban és kifizésekben, kimeréseken. A budapesti kávéipar-tesztelő elnöke ezzel kapcsolatban nyílt levelet intézett a pénzügyminiszterhez és hivatkozva személyes régebbi ígéretekre, kéri, hogy módosítsa a rendeletet és mentesítse a két pengőn aluli fogyasztást az illetéktől, mivel ez a fogyasztás még nem fényűzős, vagy egyenlő elbánást kérnek a korcsmárosokkal.

Csökken a bankjegyforgalma

MTI jelenti: A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma július 15-iki kimutatás szerint a július 7-i forgalommal szemben 26.8 millióval csökkent. A girokövetelések állománya 0.8 millió pengővel csökkent. Az érc-készlet 0.2 millió pengővel apadt és a váltópénzkészlet 0.1 millió pengővel csökkent.

—o—o—o—

Befejeződtek a német-svéd gazdasági tárgyalások

Berlin, július 19. (Bud. Tud.) Stockholmban befejeződtek a július 5-ike óta a német és svéd kormánybizottságok között folytatott gazdasági tárgyalások. Az új megállapodás a két ország közötti drucserre fokozását teszi lehetővé az elkövetkezendő évre.

—o—o—o—

Vámörlési tanusítványok kiadása

Értesítem a vámörlésre jogosultakat, hogy az 1943—44. évre szóló vámörlési tanusítványokat a Közlekedési Ügyosztály Gabona irodájába (Doboz-átjáró földszint) a hivatalos idő alatt adja ki.

Igénylést az ugyanott 6 filléért kapható igénylési űrlapon kell beadni, ugyanakkor fel kell mutatni a család összes cukorjegyét, vagy kenyérgabonajegyét, vagy kenyérgabonajegyét, a gazdakönyvet, vagy a gabona jogos átvételét igazoló iratokat (bérleti szerződés, munkás igazolvány, stb.)

Polgármester.

—o—o—o—

Fejős teheneik bejelentése

A 113.400—1942. K. M. sz. rendeletre utalással felhívom mindazokat, akik a város területén fejős teheneiket tartanak, hogy teheneik számát, azok fajtaját s a naponta átlag termelt tojásmennyiséget a Gabona-irodában (Doboz-átjáró, földszint) haladéktalanul, de legkésőbb az 1943 július hó 31-ig feltétlenül jelentésk be.

A bejelentésnél a marhalevél bemutatandó. A bejelentés elmulasztása kihágást képez.

Polgármester.

—o—o—o—

Házi szárítóberezendések építhetők állami támogatással

Az olajosmagvak szárításának minél jobb megszervezése érdekében a szárítóberezendések számát minden lehető módon igyekeznek szaporítani a m. kir. földművelésügyi miniszter. Minthogy azonban nagyobb teljesítményű szárítógépeket elegendő számban előreláthatólag nem lehet biztosítani, a szárítás kérdését házi berezendések létesítésével is közelebb kell vinni a megoldáshoz. Ebből a célból a földművelésügyi miniszter kidolgoztatta egy kisebb szárítóberezendés tervrajzát, sok esetben azonban főként a kisebb termelőknél a szárítás helybéli, ügyesebb mesterek által készített egészen kicsiny és egyszerű szárítóberezendések útján is megoldható. Az olajosmagvak szárítására alkalmas, házilag elkészíthető berezendés megépítését, illetve átalakítását a m. kir. földművelésügyi miniszter hajlandó az építési, illetve átalakítási költségek 50 százalékáig, legfeljebb azonban 2000 pengőig terjedhető segélyben részesíteni. A segélykérelemhez csatolni kell a tervezett szárítóberezendés, illetve átalakítás egyszerű tervrajzát és költségvetését. A kérelmet az érdekeltek írásban terjeszték elő feltérjesztés végett a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál. A felülvizsgáltatott és helyesnek talált tervzet és költségvetések alapján az engedélyezett segélyösszegek a kamara útján kerülnek majd kifizetésre. A jelentkezésre határidő nincs megállapítva, kívánatos azonban, hogy ezek oly időben érkezzenek a kamarához, hogy a

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943. VII. 20.

szárítóberezendések még az olajosmagvak betakarítása előtt el is készülhetnek. A segélyek engedélyezését a m. kir. földművelésügyi miniszter teljes egészében magának tartja fenn és ha rendelkezésre álló hitelkeret kimerülése, vagy más ok folytán a segély nem lenne kifizethető, azért semminemű felelősség, vagy kötelezettség nem terhelhető. Ismételt felhívjuk az érdekelteket gazdaközönséget, hogy amennyiben házilag kíván előállítani vagy átalakítani ily szárítóberezendést, úgy a tervrajzzal és költségvetéssel felszerelt kérelmét mielőbb küldje be a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához hivatalához Debrecen, Hunyadi-utca 5. I. emelet.

Állami támogatás kiscgazda kukoricagöré építéséhez

A helyes készletgazdálkodás, a terményeknek romlástól való megőrzése és a kukoricának a termelő gazdaságokban az állattenyésztés útján való értékesülése érdekében a m. kir. földművelésügyi miniszter ez évben is segély nyújtásával kívánja előmozdítani a kiscgazda kukoricagöré építését. Mindenki tudja, hogy a kukorica nem megfelelő tárolásával milyen károsadás éri egyes gazdaságokat, valamint a közgazdaságot is. Ezért akinek nincs az általa termelt kukorica mennyiségével arányban álló főrőhely a kukorica szárítására és eltartására, ne mulassza el idejében igénybevenni az állam által nyújtott támogatást. Segélyt kaphat e célra minden földtulajdonos (haszonbérő is), akik legálább 6, de legfeljebb 100 kat. hold szántóföldön gazdálkodik és aki a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál (Debrecen, Hunyadi-utca 5) göré-építési segély iránti kérését idejében benyújtja. A kamara bármely gazda kívánságára rendelkezésre bocsátja a „Jelentkezési lap”-ot, melyen az igénylő tartozik a segélyösszegnek megállapításához szükséges adatokat a kamarával közölni.

Rendelkezésre bocsátja továbbá a kamara az építésre vonatkozó tájékoztatót és megküldi azoknak a görétípusoknak a tervét, amelyeknek építése segélyben részesíthető. A segélyösszeg csak úgy utalható ki, ha a görét a megadott méretek határai között és a feltételeknek megfelelően készülnek el. Az állami segély összege a ténylegesen felépített űrtartalom után számítva köbméterenként A) típus mellett keményfavázzal 14 pengő, B) típus mellett keményfavázzal 12 pengő, C) típus mellett keményfavázzal 10 pengő. Az egy gazdának juttatható segély nem haladhatja meg az 1400 pengőt. Felhívjuk azon hivatásos gazdákat, kiknek főmegélhetési és jövedelmi forrásuk a gazdálkodás, hogy amennyiben állami támogatás mellett kukoricagörét kívánnak építeni, a szándékukat a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál Debrecen, Hunyadi-utca 5. mielőbb jelentésk be

Elemi kár esetén a földadót a kár mérvéhez képest törölni kell

A Budapesti Közlöny vasárnapi számában jelent meg a pénzügyminiszter rendelete az 1943. évi külön földadóról, az 1944. évtől a földadó kulcsának, az erdőmívelési ágban használt földek kataszteri tiszta jövedelmének felemeléséről, valamint a vizitársulatokat és érdekelte-

